

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1944 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIA 1951 KOT DNEV-
NIK NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO»

Opustitev eksplozij za dobo nekaj let

Novi sovjetski predlogi v ožjem odboru razorožitvene komisije OZN

London, 14. jun. (Reuter). Ameriški delegat v ožjem odboru razorožitvene komisije OZN Harold Stassen je danes prispel v London.

Ob prihodu v London je Stassen novinarjem izjavil: Zdal smo, bliže prvemu koraku k razorožitvi, kakor pa smo bili kdajkoli v zadnjih 11 letih. Prvi korak je najtežji. Del glavnih težav je premagan, ostalo pa je še nekaj odprtih vprašanj. Prepričan sem,

Predsednik Tage Erlander odpotoval iz Dubrovnika

Dubrovnik, 14. jun. (Tanjug). - Predsednik švedske vlade Tage Erlander, ki se je dva dni mudil v Dubrovniku, je nocoj z jahto »Jadranko« iz grškega pristanišča odplul v smeri proti Splitu.

Pred odhodom iz Dubrovnika je švedski premier sprejel predstavnike tiska in izjavil, da je globoko impresioniran nad naravnimi lepotami Dubrovnika, še posebej pa nad kulturnim razvojem mesta. »To je bilo zame izredno doživetje. Ne le v Jugoslaviji, temveč sploh redko je mogoče najti takšno bogastvo zgodovinskega in kulturnega razvoja.« Švedski premier je izrazil upanje, da bo imel priložnost ponovno obiskati Dubrovnik.

Erlanderjeva zahvala

Beograd, 14. jun. (Tanjug). - Predsednik republike Josip Broz Tito je prejel od predsednika švedske vlade Tageja Erlanderja srčneje zahvaljuje za čestitko ob njegovem rojstnem dnevu.

HABIB BURGIBA FRANCOSKI VLADI:

Tunizija bo branila svojo neodvisnost pred francoskim nasiljem

Pariz, 14. jun. (Tanjug). Tuniški ministrski predsednik Habib Burgiba je v svojem sinočnjem govoru po radiu izrazil upanje, da bo nova francoska vlada že te dni odgovorila na tuniško zahtevo, naj bi začeli pogajanja o umiku francoskih čet iz Tunizije. V zadnjih 14 dneh je nastalo med francoskimi četami v Tuniziji in ondotalno nacionalno gardo ter prebivalstvom kakih 10 resnih incidentov. Tuniška vlada je francoskim četam prepovedala sleherni premikanje brez njene poprejšnje privolitve. »Francoski poveljniki,« je rekel Burgiba, »pa niso hoteli upoštevati naše upravičene zahteve. Če bodo še nadalje tako prezirali tuniške oblasti in tuniško suverenost, bo neogibno nastala nevarnost vojne, ki jo bo tuniško ljudstvo sprejelo pripravljeno, da brani svojo neodvisnost.«

Burgiba je izrazil pripravljenost, da sklene s Francijo sporazum o skupni obrambi, odločno

Francosko nasilje v Alžiru

Pariz, 14. jun. (Tanjug). Desničarski poslanec Jean Dides je danes od obrambnega ministra zahteval, naj prepove levičarski tisk »France Observateur«. Ta je v zadnji številki v celoti objavil reportažo nekega tuniškega novinarja o množičnem pokolu v Alžirski vasi Meluzi, kjer so pred tremi tedni pobili 334 Alžircev. Interpelacija Jeana Didesa zahteva, naj vlada »zajezi to kampanjo demoralizacije, defetizma in izdajstva«.

Predstavniki alžirskih upornikov v Tuniziji so demantirali nove francoske obdolžitve, »da so uporniki v noči na 30. maj poklali prebivalstvo v vaseh pri En-Mannu in Ulentatidi. Poročilo iz Lacostovega glavnega stana je navajalo, da je bilo ondi ubitih 35 ljudi, 20 pa ranjenih. Predstavniki upornikov so znova zahtevali, naj bi OZN preiskala francoske metode vojskovanja v Alžiru.«

da se bodo o nadaljnjih korakih relativno lahko pogodili, kakor hitro bo prvi korak za nami.

V Lancaster Housu se je danes nadaljevalo zasedanje ožjega odbora razorožitvene komisije OZN, ki so ga zaradi posvetovanja ameriškega delegata Harolda Stassena v Washingtonu za več dni odgodili.

Sovjetski delegat Zorin, ki je danes predsedoval 121. seji, je predlagal opustitev vseh poskusov z jedrskim orožjem za dve do tri leta, ustanovitev mednarodne komisije, ki bi opravljala nadzorstvo in kontrolo in obveščala Varnostni svet in Generalno skupščino OZN, ustanovitev kontrolnih postaj, opremljenih s potrebnimi napravami v ZDA, Veliki Britaniji, Sovjetski zvezi in na pacifiškem področju.

Med kratko diskusijo je nato francoski delegat Moch izjavil, da bi Francija pozdravila tudi sklep sovjetske vlade o opustitvi proizvodnje fisijskega materiala, ker opustitev poskusov, po njegovem mnenju, ne vodi k prenehanju oboroževalne tekme.

Ameriški delegat Stassen je podprl Mochov predlog o opustitvi proizvodnje fisijskega materiala in poudaril, da sovjetska vlada še ni odgovorila na pobudo zahodnih sil o sestanku izvedencev, ki naj bi razpravljali o inšpekciji. Stassen je nadalje rekel, da je pripravljen iti na pol poti, če je k temu pripravljena tudi druga stran, da bi nekaj storili za čimprejšnjo sklenitev delnega sporazuma o razorožitvi.

Britanski delegat Noble se je strinjal z izvajanjem Stassena in izjavil, da bi konferenca lahko prešla v novo fazo, če bi bilo manj formalnih sestankov in bi pozornost posvetili podrobnemu

pa je zahteval, naj se francoske čete umaknejo iz vse Tunizije razen iz Bizerte. Odkar je postala Tunizija neodvisna dežela, so se francoske garnizije v Tuniziji naglo povečale na skoraj 70.000 vojakov, predvsem zaradi bojev v sosednjem Alžiru. »Pripravljeni smo,« je dejal Burgiba, »da v okviru skupne obrambe sami opravljamo vse dolžnosti, ki jih ima neodvisna dežela. Upamo, da bo nova francoska vlada dala pobudo za to, da bi odpravili vzroke hudih nesoglasij v francosko-tuniških odnosih.«

Ministrski predsednik Bourges Maunoury pa je v poslanski zbornici odločno zagovarjal mnenje, da morajo francoske čete še nadalje ostati v Tuniziji. Francoski politični krogi pravijo, da so se napeti odnosi med obema deželama po Burgibovem govoru še poslabšali.

obravnavanju stvari. Izrazil je mnenje, da se je treba posvetovati tudi z ostalimi deželami, ki niso zastopane na konferenci.

Sovjetski predlogi so precej presenetili, ker so pričakovali odgovor zahodnih sil na prejšnji sovjetski načrt. V pomanjkanju uradnih komentarjev v londonskih diplomatskih krogih poudarjajo, da je Sovjetska zveza ponovno prevzela pobudo in izkoristila težkočo, na katere je pri zahodnih silah naletel ameriški načrt.

Prihodnji sestanek ožjega odbora razorožitvene komisije bo v ponedeljek.

S SESTANKA NOVINARJEV V DRŽAVNEM SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE

UPRAVIČENA SKRB zaradi jedrskih eksplozij in koncepcij o razorožitvi

Beograd, 14. jun. (Tanjug). Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve Branko Drašković je danes izjavil, da je pobuda zunanje političnega odbora Zvezne ljudske skupščine, da bi se Ljudska skupščina deklarativno izrekla za prepoved jedrskih eksplozij, »izraz velikega in upravičenega zanimanja, kakor tudi zaskrbljenosti naših narodov v zvezi z razorožitvijo nasplo in z jedrskimi eksplozijami še posebej.«

Drašković je pripomnil, da zunanje politični odbor še zaseda in da dokončna besedila osnutka deklaracije še ni sprejel. Zato zdaj o tej stvari ne more kaj več povedati.

Ko so novinarji Draškovića na današnjem sestanku vprašali, kako komentira izjavo ameriškega zunanjega ministra Dullesa, s katero je dal prednost razgovoru v ožjem razorožitvenem odboru pred dvostranskimi sovjetsko-ameriški razgovori o razorožitvi, je odgovoril, da »je lahko koristna sleherni izmenjava misli in vsaka akcija, prežeta s težnjo, da bi pripravili širši sporazum o razorožitvi v okviru OZN.«

Kar zadeva nedavni obisk sovjetske vladne delegacije na Finskem je Drašković rekel, da obisk sovjetskih voditeljev v tej deželi vsekakor prispeva k nadaljnjemu razvijanju stikov dobrih sosedov med obema deželama, kakor tudi k splošnemu mednarodnemu sodelovanju. O izjavi prvega sekretarja CK KPSS Hruščeva, v kateri je ocenil morebitno kontrolo nad razoroževanjem in poudaril potrebo po večjem zaupanju in razumevanju za to vprašanje, je Drašković rekel, da je izjava »pozitiven prispevek k sedanjim naporom, da bi dosegli sporazum o razorožitvi.«

Grški kralj pride na Brione

Beograd, 14. jun. (Tanjug). Na povabilo predsednika republike Josipa Broza Tita bosta grški kralj Pavle in kraljica Frederika prišla sredi julija t. l. na privatni obisk na Brione.

Delegacija JLA med sovjetskimi tankisti in letalci

Moskva, 14. jun. (Tanjug). Sekretar za narodno obrambo general armije Ivan Gošnjak je bil včeraj skupaj s svojim spremstvom v Akademiji tankovskih in mehaniziranih oddelkov. Ivana Gošnjaka so spremljali maršal ZSSR Malinovski, generalpolkovnik Kurasov in generalmajor Sokolov. Načelnik Akademije generalpolkovnik Sokolov je priredil kosilo, na katerem so bili Ivan Gošnjak, njegovo spremstvo in sovjetski višji oficirji. Popoldne so bili jugoslovanski gostje na Letalsko-inženirski akademiji Zukovskega.

Danes so bili gostje v taborišču tamanske gardijske divizije v Alabinu blizu Moskve. Prisostvovali so tudi vajam njenih enot. Komendant taborišča je gostom priredil kosilo, ki je minilo v prijetnem razpoloženju.

TISKOVNA KONFERENCA V SEKRETARIATU ZA INFORMACIJE

ODPRAVA OKRAJEV V ČRNI GORI

bo prispevala k nadaljnjemu razvoju komunalnega sistema v tej republiki

Beograd, 14. junija. - Okraj je postal ovira za nadaljnji razvoj komunalnega sistema in socialistične demokracije v Crni gori, je rekel na današnjem sestanku z novinarji v sekretariatu za informacije ZIS predsednik Ljudske skupščine Črne gore Blažo Jovanović, ko je govoril o predlogu, da bi v tej republiki odpravili okraje. ZIS je ta predlog na včerajšnji seji že sprejel.

Poslal ga bo Zvezni ljudski skupščini skupaj z ostalimi predlogi za spremembe in dopolnitve v zakonu o pristojnosti občin, ki naj bi začele veljati 1. januarja 1958. Blažo Jovanović pa je poudaril, da bodo v Crni gori opuščali okraje in upostavljali nove

občine postopoma in da okrajnih ljudskih odborov ne bodo volili že na volitvah, ki bodo letos v oktobru.

Vzpostredno z izpopolnjevanjem komunalnega sistema je nastala v Crni gori potreba po odpravi okrajev in prenosu njihovih pristojnosti na občine. To vprašanje so načeli že prej, pa ga doslej ni bilo moč urediti, ker so bile pristojnosti občin le neznatne, saj so v večini primerov pripadale okraju. Zdal, ko dobivajo občine v vsej državi večje pravice in dolžnosti, je moč uresničiti tudi to misel, je rekel Blažo Jovanović. Praksa je pokazala, da okraj v Crni gori ne ustrezajo razmeram, ker niso naravna gospodarska celota, marveč nekakšna administrativna središča. Okraj v sedanjih mejah znatno podraža administracijo, razen tega pa mora cela vrsta sklepov občin čakati, da jih odobri okrajni ljudski odbori, ki se sestanejo običajno enkrat v dveh ali celo treh mesecih. Vse to je onemogočalo učinkovito izpolnjevanje nalog, ki so čakale občinske ljudske odbore.

Odprava okrajev v Crni gori bo ugodno vplivala tudi na delo krajevnih ljudskih odborov, ki ga doslej sploh ni bilo videti. Odslej bodo lahko nudili občanom mnogo večjo pomoč. Po Jovanovićevem mnenju bi morali podobne spremembe uveljaviti tudi v nekaterih drugih pokrajinah naše države, kar pa je stvar razprave. Glede pristojnosti občin je Jovanović rekel, da bodo večino sedanjih pristojnosti okraja prenesli na občine, je nekaj pa na republiko. Vse te spremembe bodo prispevale k nadaljnji utrditvi komunalnega sistema.

Siniša Stanković o jedrskih eksplozijah

Moskva, 14. jun. (Tanjug). »Novoje vremja« objavlja v posebni anketi o opustitvi atomskih eksplozij razen mnenj znanih ameriških, angleških, japonskih in drugih znanstvenikov o nevarnosti teh poskusov tudi mnenje jugoslovanskega znanstvenika prof. Siniše Stankovića. Stanković pravi v tej izjavi, da lahko radioaktivno žarčenje pogubno deluje na živa bitja in da so poskusi ter eksplozije atomskih bomb resna nevarnost za ves svet.

Odvin Bat Očir in laburistični prvak pri Edvardu Kardelju

Beograd, 14. jun. (Tanjug). Mongolski minister za industrijo Odvin Bat Očir je danes dopoldne položil venec na grob Neznanega junaka na Avali.

Potem je bil pri predsedniku upravnega odbora Zvezne industrijske zbornice Todoru Vujasiću. Član Zveznega izvršnega sveta Nikola Minčev mu je priredil kosilo.

Opoldne ga je sprejel podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj.

Odvin Bat Očir se mudi pri nas že od 5. junija. Udeležil se je zasedanja Svetovne konferenice za energijo, si ogledal termocentralo na Kolubari, tovarno viskoze v Loznici, hidrocentralo v Zvorniku, Kombinat gume in obutve v Borovu in tovarno vžgalice »Dravo« v Osijeku.

Beograd, 14. jun. (Tanjug). - Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je v sredo sprejel enega izmed voditeljev britanske Laburistične stranke Johna Stracheya. Na razgovoru je bil tudi direktor Inštituta za mednarodno politiko in gospodarstvo Vlado Begović.

Madžarska in Zahod

Protest zaradi italijanske propagande - Nedopustni posli ameriškega veleposlaništva v Budimpešti

Budimpešta, 14. jun. (Tanjug). Zunanje ministrstvo je opozorilo italijansko poslaništvo v Budimpešti na propagando nekaterih italijanskih krogov, o kateri madžarska vlada meni, da je napadena proti njej in Madžarski. V ustni noti je vlada izrazila željo, da bi med obema deželama ustvarili vsestransko sodelovanje, in upanje, da bo italijanska vlada ukrenila vse potrebno ter preprečila delovanje, ki zastruplja odnose med Italijo in Madžarsko.

Predstavniki zunanje ministrstva je potem na sestanku z novinarji v tej zvezi omenil tudi pisanje italijanskih časnikov ter protimadžarsko razstavo v Rimu, ki si jo ob otvoritvi ogleda tudi predstavnik italijanske vlade.

Na prejšnjo zahtevo madžarske vlade, naj ameriško diplomatsko predstavništvo v Budimpešti skrajša svoje osebe, je ameriška vlada odgovorila z noto, ki jo

ima madžarska vlada za žaljivo. Predstavniki zunanje ministrstva novinarjem ni povedali, kakšna je vsebina te note, seznanil pa jih je z madžarsko noto, v kateri je rečeno, da ameriško predstavništvo »bojkotira uradne oblike vzdrževanja stikov, ne kaže nobene pripravljenosti, da bi normalizirali stike in se peča s prepovedanim zbiranjem informacij«. Madžarska vlada je hkrati poudarila, da bo to vprašanje znova proučila v skladu z željo in potrebami, da se zboljšajo stiki med obema deželama.

Linus Pauling pride v Jugoslavijo

Pariz, 14. jun. (Tanjug). Znan ameriški znanstvenik dr. Linus Pauling pride letos poleti v Jugoslavijo.

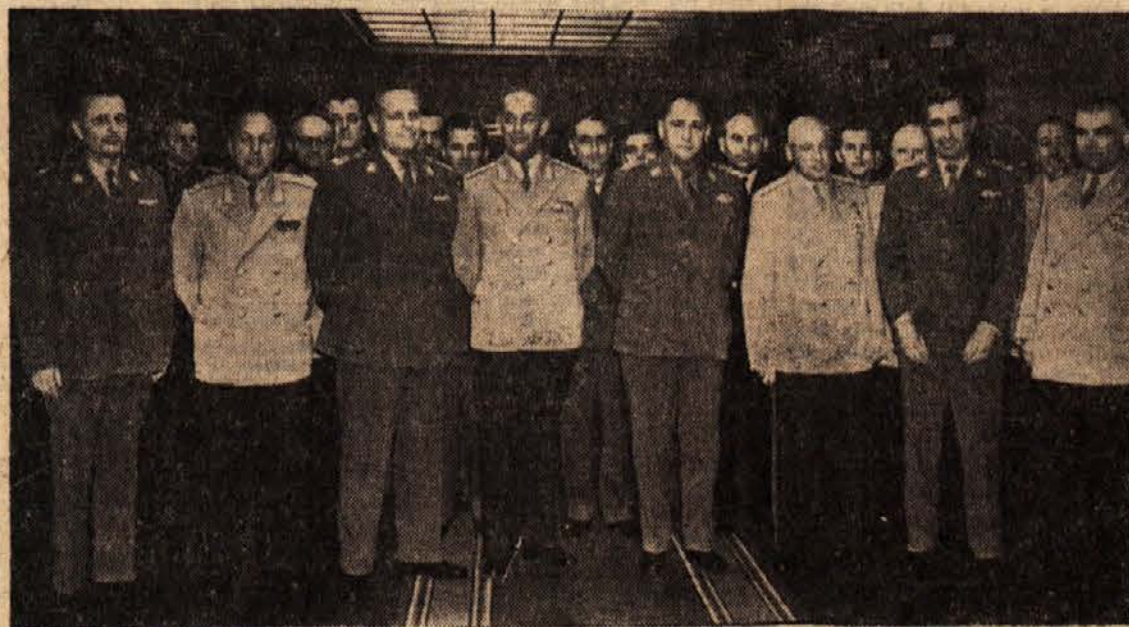
Pauling, ki je Nobelov nagrajenec za kemijo in prvi na seznamu 2000 ameriških znanstvenikov, ki so nedavno zahtevali, da je treba opustiti jedrske eksplozije, se zdaj mudi v Parizu in se je sestel s francoskimi znanstveniki. Na univerzah v Parizu, Strasbourg, Toulouse in Montpellieru bo predaval o znanstvenih vprašanjih in raziskavanjih na področju biokemije. Julija pride v Veliko Britanijo, nato pa prek Francije v Jugoslavijo.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 15. junija
Pretežno jasno. Temperature ponoči med 14 in 16, v Primorju 23, najvišje dnevne temperature med 26 in 32 stopinjami Celzija.

Stanje vremena.

Zahodnoevropsko področje visokega zračnega pritiska se je razširilo tudi nad Balkan. Hladni zrak se v višinah zadržuje zahodno od Alp, medtem ko doteka nad naše kraje še tople zračne mase.

Delegacija JLA pod vodstvom državnega sekretarja za narodno obrambo generala armije Ivana Gošnjaka je že teden dni na obisku v Sovjetski zvezi. V tem času si je ogledala vrsto sovjetskih vojaških naprav in ustanov. Na sliki naša delegacija v družbi sovjetskih generalov in drugih višjih oficirjev v vojni akademiji »Frunze« v Moskvi

PLENUM CENTRALNEGA ODBORA SINDIKATA
KOVINARSKIH DELAVCEV JUGOSLAVIJE

MLADE LJUDI kaže načrtneje izobraževati

Maribor, 14. junija. — Na 16. plenumu Centralnega odbora sindikata kovinarskih delavcev Jugoslavije, ki se je začel danes dopoldne v dvorani delavskega sveta »Metalne« v Mariboru, so razpravljali v glavnem o vprašanju delavske mladine in sklopih sindikalne organizacije pri njihovem reševanju ter o nalogah sindikata za ustrezno izkoriščanje počitka delavcev. Razen tega je na dnevnem redu še obravnavala dejavnosti pri analitski presoji vrednosti delovnih mest in sprejem poslovnika o delu centralnega odbora. Plenarno sejo bodo nadaljevali jutri dopoldne.

Referat in razprava o vprašanju delavske mladine sta pokazala, da je sicer čedalje večje število mladih ljudi v vrstah delavskih svetov in upravnih odborov, da pa na drugi strani samoupravni organi in sindikalne podružnice v mnogih gospodarskih organizacijah niso storile dovolj za ustrezno zaposlitev mladih kadrov. Vmes je mimo drugega škodljivo pojmovanje nekakšnega nezaupanja, ki nikakor ni koristno pri pripravljanju delavske mladine za izpolnjevanje bolj in bolj zahtevnih nalog.

Mladino je treba zlasti usposabljati s pomočjo dobrih seminarjev in tečajev, s razmahom dejavnosti klubov mladih proizvajalcev. Skratka, mlade ljudi kaže bolj načrtno, strokovno, gospodarsko in politično izobraževati, kajti drugače nalogam ne bodo kos, zlasti ne odgovornim dolžnostim pri delu samoupravnih organov.

Vzporodno s tem so na plenumu poudarili, da mora vzgoja novih kadrov iti v korak s potrebami in razvojem naše industrije. Pri nas namreč marsikje ne vedo, koliko novih proizvajalcev potrebujemo. Dogaša se celo, da absolutni industrijsko kovinarski šol ponekod ne morejo do službe, drugega

strokovnega kadra pa spet primanjkuje. Zato bo treba prej ko slej sestaviti perspektivni načrt za vzgojo novih strokovnih delavcev.

Po referatu in razpravi so delegati ostreje načeli vprašanje prehrane in stanovanjskih razmer mladih delavcev. V številnih podjetjih premalo skrbijo za organizacijo cenjenih restavracij, prav tako pa je premalo samskih stanovanjskih blokov oziroma domov za mladino. Zato bo med drugim kazalo proučiti možnost za izdajo novih predpisov, ki naj bi omogočili boljše vzdrževanje menz.

Na drugi strani pa za zboljšanje zlasti delovnih razmer mladih ljudi niso potrebna le gmožna sredstva. Vsakemu podjetju ne primanjkujejo sredstva za stopnjevanje higiensko tehnične zaščite dela, vendar s tem probleme zaščitnih mer marsikje še nismo rešili. Več kot 80% vseh neugodnih odpadov namreč na mlade delavce, ki so včasih premalo izkušeni.

Zato naj se delavski sveti in sindikalne organizacije bolj zavzamejo za zboljšanje izobrazbe delavske mladine, hkrati s tem pa tudi za okrepitev nadzorstva nad uporabo sredstev za zaščito pri delu.

V. J. K.

NE GRE, DA BI KROJIL ŽIVLJENJE VSAK PO SVOJE

Nedisciplinarnost in nedoslednost lahko rodita škodljive pojave

Na nedavni seji občinskega komiteja ZKS Trbovlje so razpravljali o nekaterih problemih, ki se bržčas pojavljajo tudi drugod. Med drugim so ugotovili, da je v zadnjem času nekako popustila kolektivna odgovornost in disciplina članov komiteja in da včasih posamezniki samovoljno nastopajo v imenu organizacije.

Posledic takih posegov ni moč videti tako hitro, kot na primer pri samovoljnem urejanju stanovanjskega vprašanja. Tudi v Trbovljah je stanovanjska stiska

huda in ker ni bilo doslednosti, je prišlo do nezdravih anarhičnih težnj. V Trbovljah je bilo, delno tudi ob podpori nekaterih funkcionarjev, 11 nasilnih vselitv v stanovanja. Za pravično razdeljevanje stanovanj pa so poleg organizacij odgovorni tudi občinski organi in v skrajnem primeru mora oblast izseljevati take »nasilneže«, neredko ob asistenci milice. To je vse prej kot prijetna zadeva. Vrh tega navzkrižno poseganje posameznikov v pristojnosti bodisi družbeno-političnih organizacij, bodisi občinskih in raznih organov družbenega upravljanja, zmanjšuje njihovo samostojnost in ugled.

Nujno je, da občinski organi pri dodeljevanju stanovanj upoštevajo utemeljene predloge tako rudnika, kot drugih kolektivov ter organizacij kot celote. Čas je že, da bi končno odpravili nepravilnosti in neskladnosti. Podobno kot je rudnik ustanovil stanovanjsko komisijo iz ljudi, ki poznajo stanovanjske razmere, naj bi storili tudi drugi graditelji stanovanj in potem bi odpadle razne osebne dodelitve in posredovanja. S preseljevanji iz novih, dobrih, v še boljše nova stanovanja, pa bi bilo treba prav tako prenehati, ker to vzbuja mnogo slabe krvi in izigrava namen prioriteten liste.

Stanovanjski primer je dal kaj ugodna tla tudi za pojav, ki se je že kar precej razširil: nekateri namreč ukrepanja ali skušajo nekaj doseči z izgovorom, da je to sklep nekega višjega foruma, beži komiteja. Tako nastopajo povsem neupravičeno na račun in v imenu komiteja, čeprav le-ta zastopa drugačno pravilno stališče. Dejali bi, da skušajo nekateri, ki se skrivajo za firmo komiteja, ustvariti videz, da se spet obnavlja stari sistem dela, ko so prihajala razna navodila od »zgoraj«.

Vsekakor je treba pravilno razdeliti in vskladiti delo med občinskimi komiteji ZKS, Socialističnim zvezo in organizacijami ter ljudskim odborom. Občinski komiteji naj bi predlagali in pomagali, kako urediti razna vprašanja, kar si sicer prizadeva, čeprav to včasih drugače izpade, ne more pa neposredno posegati v gospodarska in druga vprašanja, ki so stvar občinskega ljudskega odbora. Komite je sicer zelo vneto spremljal gospodarsko dejavnost, sem in tja pa včasih nehoti manjšal odgovornost občinskih organov. Predvsem je obravnaval manj važne stvari, premalo pa se je trudil, da bi mobiliziral ljudi in sredstva za gradnjo tole, ceste in kopalnice, ki so ključne in neodložljive naloge.

To je samo drobec iz kritične ocene političnega in organizacijskega stanja ZKS v Trbovljah in ne pomeni, da uspehov niso dosegali. Komite želi sistematično in hitro odpravljati pomanjkljivosti, zlasti pa poživiti ideološko vzgojno delo in razširiti obzorje komunistov, proizvajalcev in upravljalcev v občini. V ta namen so že organizirali seminarje. M. R.

IZ ZVEZNEGA ZAVODA ZA STATISTIKO

Za več kot 43 milijard dinarjev

je znašala vrednost vsega našega izvoza v prvih petih mesecih letošnjega leta

Beograd, 14. jun. (Tanjug) Po podatkih Zveznega zavoda za statistiko je dosegla vrednost našega izvoza v maju 8.700.000.000 din, uvoza pa 18.600.000.000 din. Pozitivno gibanje izvoza v začetku letošnjega leta se je torej nadaljevalo tudi v maju, tako daje znašala vrednost vsega našega izvoza v prvih petih mesecih blizu 43.200.000.000. V istem obdobju smo uvozili za dobrih 80 milijard raznih izdelkov za potrebe industrije, kmetijstva in drugih gospodarskih panog ter za široko potrošnjo.

Zahodna Nemčija je bila v maju prva v seznamu uvoznikov blaga iz Jugoslavije z 1.400.000.000 din, Italija pa druga z 1.300.000.000 din pred ZDA, kamor so naši izvozniki poslali blaga za 1300 milijonov din in Sovjetsko zvezo, ki je uvozila v maju iz Jugoslavije za 800 milijonov blaga.

Med najvažnejšimi predmeti smo v maju izvozili za 2700 milijonov industrijskih polizdelkov, za 2 milijardi surovin, za 1800 milijonov kmetijskih pridelkov in živil, za 574 milijonov alkoholnih pijač in tobaka, za 570 milijonov kemikalij, industrijskih izdelkov za 388 milijonov — vsestvi pohištvo, usnjene izdelke, obutev, obleke in drugo in za 290 milijonov raznih strojev in opreme.

Potrebnosti za reprodukcijo smo uvozili za 10 milijard, blaga za široko potrošnjo za 6300 milijonov, na investicije in opremo pa je odpadlo 2.200.000.000. ZDA so bile v maju po vrednosti dobavljenega blaga na prvem mestu. Iz ZDA smo uvozili približno za 7.800.000.000 din raznih proizvodov, od tega pšenice, bombaža, olja, loja in podobno približno za 5.480.000.000. Iz Italije smo uvozili za 1.700.000.000 blaga, iz Zahodne Nemčije za poldrugo mili-

jardo, iz Sovjetske zveze za 1400 milijonov.

V seznamu blaga za široko potrošnjo, ki smo ga uvozili v maju, so bili na prvem mestu motocikli iz Avstrije, Italije in Češkoslovaške, ki smo jih uvozili 1886 v vrednosti 91.400.000 din. Slede avtomobili; uvozili smo nad 250 lahkih in srednjih avtomobilov v vrednosti 84.300.000 din. Biciklov smo uvozili nad 6000 v vrednosti kakih 36 milijonov. Za potrebe domačega trga smo uvozili kakih 4500 radijskih aparatov, nad 2500 električnih

Seminarji za nove člane ZKS v Trbovljah

Letos so v občini Trbovlje sprejeli že 291 novih članov v Zvezo komunistov. Za mlade komuniste so organizirali seminarje v petih skupinah, ki jim predava 25 predavateljev. Ena skupina — 46 slušateljev — je seminar že absolvirala, drugi so še v teku. Poskrbeli bodo tudi za to, da bodo obiskovali seminarje vsi novoizvoljeni člani delavskih svetov. Za tiste predstavnike delavskih svetov in druge najodgovornejše člane organov delavskega samoupravljanja, ki so zaradi neodložljivih proizvodnih nalog sedaj zadržani, bodo naknadno pripravili seminarje. Komite ni spregledal, da je treba poskrbeti za sistematičen študij tudi starejših komunistov in za ekonomsko vzgojo vseh delavcev, da bodo lahko uspešno sodelovali pri upravljanju podjetij. M. R.

Tretja mednarodna razstava embalaže

Konec meseca bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprta II. mednarodna razstava embalaže, na kateri bo razstavljalo razen 77 domačih podjetij tudi 11 inozemskih. Razstava bo bolj komercialnega pomena, prikazala pa bo tudi sliko domače embalaže, ki močno zaostaja za inozemsko in ima vse premalo poudarka v naši industriji. Niso redki primeri, ko naši izvozniki artikli kljub dobri kvaliteti izgube na ceni ali pa se celo poslani nazaj prav zaradi slabe embalaže.

Na razstavi bodo štiri nemška podjetja prikazala stroje za izdelovanje embalaže in stroje za embaliranje prehranjenih artiklov, italijanska podjetja pa bodo razstavljala embalažne izdelke, zlasti iz stekla in različnih plastičnih mas, ki se za embalažo odlično obnesejo.

Razstava embalaže, ki bo dejansko imela bolj pomen sejma, bo odprta od 29. junija do 7. julija. TOF

MALA STATISTIKA

Vzpon naših splošnih kmetijskih zadrug

Na poti k postopnemu razvoju socialističnih odnosov na vasi lahko v zadnjih letih ugotovimo hitrejši razvoj naših splošnih kmetijskih zadrug in zlasti njihovo notranjo okrepitev. Število zadrug je zadnja leta sicer nekoliko nazadovalo, kar pa je pripisati predvsem združitvi manjših zadrug. Tako smo imeli lani ob koncu leta okrog 5600 splošnih kmetijskih zadrug, od tega okrog 700 v Sloveniji. V teh zadrugah je bilo včlanjenih 1.137.000 zadrugnikov (v Sloveniji 126.000), zadruga pa so zaposlovala 55.300 delavcev in 22.100 uslužbencev.

VEČ AGRONOMOV IN VEČ STROJEV V ZADRUGAH

Za notranjo okrepitev zadrug je posebno značilno naraščanje števila zaposlenih kmetijskih strokovnjakov in pa povečanje zadrugne mehanizacije. O tem nam zgornjo pričajo naslednji podatki:

	kmet. strokov.	kamio. strokov.	trak. strokov.	motorni. strokov.	mlatnice
1952	94	452	468	766	
1955	721	694	2875	2962	
1956	1358	863	4139	3704	

Tudi v Sloveniji se je število pri splošnih kmetijskih zadrugah zaposlenih kmetijskih strokovnjakov lani povečalo od 64 na 115. Število traktorjev od 34 na 369 in število kamionov od 47 na 89.

ODKUP SE JE PODVOJIL

Zlasti močno se je v teh letih razvil obseg poslovanja zadrug s člani, kar nam potrjujejo naslednji podatki (v milijardah din):

	odkup pridelkov	prodaja blaga	lastna prodaja
1952	18,28	54,48	5,08
1955	43,65	74,32	10,70
1956	85,66	86,96	17,10

Vrednost odkupa se je lani podvojila in je dosegla skoraj 86 milijard din. Zadruga v Sloveniji, ki so že zgo-

štedilnikov, za 4.500.000 električnih grelcev, za 10 milijonov električnega pribora za gospodinjstvo, za 18.400.000 din aparatov za gospodinjstvo (v glavnem iz Zahodne Nemčije) itd.

Matevž Hace 30 let gasilec

Dne 16. junija 1927 je bil tovariš Matevž Hace, predsednik Gasilske zveze Slovenije, sprejet v članstvo gasilskega društva v Starem trgu. Med člani je bil zelo priljubljen. Mlad in poln volje do dela, si je v društvu kmalu pridobil zaupanje. Tri leta kasneje,

leta 1930, je domače društvo poslalo posebno ekipo telovadcev za nastop s sekiricami na gasilski kongres v Ljubljano. Med telovadci je bil tudi tovariš Matevž Hace. V gasilstvu se je aktivno udeleževal ves čas, razen let, ko je šel v tujino.

Z reorganizacijo gasilstva je bila leta 1949 ustanovljena Gasilska zveza Slovenije, katere prvi predsednik je bil tovariš Matevž Hace, kar je še danes, razen tega pa je bil izvoljen tudi za podpredsednika Gasilske zveze FLRJ.

Vedno nasmejan, poln optimizma, pripravljen vedno sproti pomagati, je danes tu, jutri tam širom Slovenije, pa spet na Gasilski zvezi. Nobena pot mu ni odoč, predaleč ali prenaporna, kadar gre za gasilsko organizacijo. Zato ni čudno, če je tako priljubljen med gasilci. Kdor koli ga pozna ali se je kdaj z njim razgovarjal, ga visoko ceni in spoštuje.

Svoje strokovno znanje si stalno izpopolnjuje in se je v zadnjih letih udeležil mednarodnih gasilskih kongresov v Essenu, v Reunu in Rimu, pozna pa tudi dobro gasilsko organizacijo vseh naših republik.

Zlasti vsemu delu pa ne zamudi nobene priložnosti, prijeti za pero in napisati zdaj črtico iz NOV, zdaj povest iz bogate zakladnice spominov iz svojega življenja.

Gasilci Slovenije mu ob 30-letnici udeleževanja v gasilstvu prav od srca in iskreno želijo, da bi še dolgo leta predsedoval njihovi organizaciji, in mu k temu jubileju človekoljubnega dela najtopleje čestitajo. J. C.

DNEVNIK

NA SKUPSCINI ZDRUŽENJA ZALOŽNIŠKIH PODJETIJ Jugoslavije, ki je bila v Zagrebu, so ugotovili pomemben napredek v založniški dejavnosti, odkar je bilo uvedeno družbeno upravljanje, ter poudarili potrebo po tem, da se založniški sveti še bolj usmerijo na enotno založniško politiko. V kratkem bo konferenca predstavnikov založniških svetov iz vseh podjetij v državi, da bi določili skupno politiko in izdajanje knjig. Poudarili so, da je predvsem potrebno sistematično izdajati dela jugoslovanskih in tujih pisateljev, potrebno pa je tudi posvetiti več pozornosti zlasti otroški literaturi.

O NEKATERIH VPRAŠANJIH ZDRAVSTVENE SLUŽBE so se začeli včeraj razgovarjati v Ankaranu zdravstveni delavci Slovenije. Pomočnik sekretarja Republiškega sveta za zdravstvo dr. Tone Ravnikar je najprej poročal o nujno potrebnem strokovnem izpopolnjevanju mlajših zdravnikov. O tem vprašanju se je razvila daljša razprava, nato pa je tov. Hafner prebral referat o analizi finančnega poslovanja naših bolnišnic.

POZAR JE IZBRUHNIL včeraj na naši novi veliki tovarni ladji »Radnik«, ki je bila zasidrana v reški luki. Plameni so zajeli pletene košare in zaboje, namenjene za izvoz v ZDA. Kakor hitro so mornarji opazili ogenj in dim, so sprožili alarm. Na pomoč so prihiteli reški gasilci in dva vlačila. Požar se je zelo razširil, tako da ga ob času, ko smo prejeli to poročilo, še niso uspeli do kraja pogasiti. Kolikšna je škoda, se še ne ve, vsekakor pa je precejšnja.

PREDSEDNIK NORVEŠKEGA RDEČEGA KRIZA Stin s soprogo je včeraj prispel v Beograd. Pri nas se bo mudil več dni kot gost jugoslovanskega Rdečega kriza.

ALEKSANDER RANKOVIĆ JE VČERAJ SPREJEL goste iz Norveške in se z njimi daljša časa prisrčno razgovarjal. Vodja skupine Jans Majnih se je zahvalil za prisrčni sprejem v Jugoslaviji in poudaril pomen prijateljstva med obema deželama, ki se je skovalo med vojno, ko so bili Norvežani pogosto priče mučenja jugoslovanskih internirancev na Norveškem. Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković je med drugim dejal, da jugoslovanski narodi cenijo ne le pomoč, ki so jo nudili Norvežani našim interesom, ampak tudi prispevek Norveške v boju proti fašizmu.

DELEGACIJA SOVIJSKE ORGANIZACIJE ZA SODELOVANJE V ARMADO, letalstvom in mornarico je včeraj prispela na obisk v Ljubljano. Člani delegacije se bodo razgovarjali s predstavniki ljudske tehnike Slovenije in si med drugim ogledali tovarno Litostroj. Muzej NOB in ljubljanske znamenitosti.

PREDSEDNIK ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA SVETOZAR VUKMANOVIĆ potuje po Kosovski-metohiški oblasti, z njim pa so predsednik ljudske skupščine Srbije Jovan Veselinov, predsednik Republiškega izvršnega sveta Miloš Minić ter član izvršnega sveta Srbije Dioko Paiković. Spremlja jih več funkcionarjev. Včeraj so bili na posvetovanju predstavniki ljudskih oblasti in družbeno političnih organizacij s področja peškega okraja, na katerem so govorili o pospeševanju kmetijstva, industrije, obrti in drugih dejavnosti ter o nadaljnjem razvoju gospodarstva tega okraja. V razpravi sta govorila tudi Svetozar Vukmanović in Jovan Veselinov.

CEDEALJE MANJ NALEŽLJIVH BOLEZNI registrirajo v zveznem zavodu za ljudsko zdravstvo. Kakor pravi poročilo tega zavoda za obdobje od 1. do 7. junija, sta bila v tem času prijavljena samo dva primera otroške paralize, zlasti pa se je zmanjšalo število obolenj za pegastim tifusom in oslovskim kašljem.

Obvestilo naročnikom časnika »Socializma«
Redakcija časnika »Socializma« je odločila izhajanje časnika 1. junija 1957. Pri tem je redakcija predvsem upoštevala, da bo novembra letos VII. kongres ZKJ, katerega stališče in sklepi bodo omogočili, da bo časnik »Socializma« bolj temeljito in vsestransko obravnaval probleme, s katerimi se bo ukvarjal kot glasilo ZKJ za idejna politična vprašanja. Hkrati obvešča redakcija svoje naročnike, da bo naročnina, ki so jo plačali, veljala za leto 1958. Če tega ne želijo, lahko dobijo vplačani znesek povrnen.

Redakcija

Proti vojnim zločinom v mirnem času

To ni pretravanje. To tudi ni dramatična. Ljudska poslanica Vida Tomšič je izrekala samo brdiko resnice, ko je v znanstvenem odboru Ljudske skupščine predvčerajšnjim izjavila, da je vsaka poskusna jedrska eksplozija v mirnem času in da je vsak človek na zemlji... — zdaj pravzaprav na fronti.

Debata, v katero je posegla, je bila ena najpomembnejših v znanstvenem odboru naše Skupščine. Tako po splošnem človekem pomenu, kakor tudi po politični in znanstveni dokumentarnosti, obravnavanju gledač in po akciji, ki jo je sprožila. Bila je začetek velikega boja našega najvišjega predstavniškega organa, da se odvrne nevarnost, ki je grozi človeštvu. Skupščina je uvrstila ves moralni in politični ugled naših narodov v fronto, ki sega čez vse narodne in ideološke meje, ki napreduje in ki mora napredovati, če ne bo svet udaril sam po sebi.

Ce je bilo kdaj koli prej moč prisojati pozitivno, naj opuste poskuse z atomskimi orodjem in to orodje prepovedo, nekakšen opek politični značaj, zdaj tega ni več moč govoriti. Resno Schweitzerjevo svarilo, poziv zahodnonemških znanstvenikov iz Göttingena, glas vesti tistih 2000 ameriških znanstvenikov, ki jim visi nad glavo meč odbora za protijedrsko dejavnost, poslanica predsednika Tita, rešitveja Vrhovnega sveta, demonstracije na tokijskih ulicah, poziv Indije in Celine — vse to ima isti cilj: pravčasno ustaviti naravne sile, ki jih je sprožila človeška roka in ki zdaj groze, da se izmaknejo človeški kontroli.

Kdo si še drzne po vseh teh svarilih, pričevanjih in preplahih iz najrazličnejših krajev sveta trditi, da zastrupljenost ozračja še ni dosegla nedovoljene stopnje in kdo si še upa misliti, da bi se morala generacijam, najpreizkusijo uničevalno moč novih vrst orodja? Mar nimamo dokazov, da je spontana splošna akcija proti nadaljnjim poskusnim eksplozijam že rodila nekaj sadov, čeprav so še malenkostni? Mar po valu protestov ni odpadla četrta napovedana eksplozija britanske vodilne bombe na Pacifiku? Mar Eisenhower na enem zadnjih sestankov z novinarji ni napovedal, da ZDA ne bodo več

preizkušale tako velikih bomb kakor so jo vrgli na Bikine? Vendar pa se ne smemo varati: še zmerom govorimo namesto o eksplozijah, ki povzročajo veliko naraščanje radioaktivnosti ozračja, o majhnih eksplozijah tako imenovanih "čistih bomb", ki niso nevarne. Opuščitev poskusov in prepoved atomskega orodja že zmeraj vežejo na splošni sporazum o razorožitvi, splošno zazorozitev pa na ureditev nemškega in drugih vprašanj. Zato je zdaj nujno potrebno ločiti vprašanje atomskih eksplozij od katerih koli drugih vprašanj.

To je bilo tudi bistvo sklepov v debati znanstvenopoličnega odbora naše Skupščine. V ožjem razorožitvenem odboru OZN še niso dosegli napredka, pa tudi stanje mednarodnih stikov ne dopušča, da bi verjeli, da bodo poskusne eksplozije v kratkem opustili, če to pogojno vežejo bodi z odločitvijo napredkom na področju razorožitve bodi s "čudežno" naglo ureditvijo težavnih mednarodnih problemov. Atomске eksplozije niso nobena možna, marveč že grozeča nevarnost. Njihov škodljiv učinek ne sme biti več predmet nobenih razprav, marveč neposredne akcije.

Ta akcija se je že začela. In nič je ne bo moglo zavreti. V veselo, v posledice jedrskih eksplozij so uprte zdaj oči vsega sveta. Nobena izmed njih ne more nadaljevanja poskusov opraviti s trditvijo, da bi utegnili konec izpopolnjevanja atomskega orodja omajati sedanje ravnanje med silami, dati prednost kontinentalnim vojskam in podobno. Obe strani sta nakopili že toliko morilnega orodja, da lahko z njim udari druga druga in ves svet. Za kaj torej gre? Ali naj težnjo posameznih ves svet plača z uničenjem zdravja bodočih rodov? Odrekanje jim pravico, da bi še nadalje počele — vojne zločine v mirnem času.

Prenehanje atomskih eksplozij je samo po sebi nujna in neodložljiva naloga. Hkrati pa bi napravlili z njim velik korak na poti k splošni razorožitvi, ublažili bi nakopičeno nezaupanje in odločneje prispevali k opuščenju mednarodne napetosti. V tem je izreden pomen akcije, sprotne v sredo na naši Skupščini.

J. Almut

Bolgarski veleposlanik Nikolov v Ljubljani

Ljubljana, 14. junija. V spremstvu soproge in prvega sekretarja ambasade je prispel v sredo na uradni obisk bolgarski veleposlanik v Beogradu g. Miša Nikolov. Veleposlanik je bil včeraj dopoldne pri predsedniku Ljudske skupščine tovarišu Mihi Marinku, predsedniku Izvršnega sveta tovarišu Borisu Kraigherju in predsedniku OLO Ljubljana dr. Marijanu Dermastiju. Tovariš Miha Marinko je pridržal goste na kosilu.

Nehru v Siriji

Damask, 14. jun. (AP) Predsednik indijske vlade Nehru je prispel danes v Damask. Indijski premier bo razen Sirije obiskal še nekaj drugih evropskih držav.

Belgija za svobodnejšo trgovino s Kitajsko

Bruselj, 14. jun. (Reuter) Belgijska vlada je sklenila zmanjšati omejitve v izvozu na Kitajsko in jih vskladiti s tistimi, ki veljajo za izvoz v Sovjetsko zvezo.

Finska nevtralnost potrjena ob sovjetskem obisku

Bulganin o stikih med Finsko in SZ, o sodelovanju s Skandinavijo in o evropskem varnostnem sistemu

Helsinki, 14. jun. Včeraj so objavili uradno poročilo o finko-sovjetskih razgovorih, ki so jih imeli med obiskom predsednika vlade Bulganina in člana prezidija Vrhovnega sveta Hruščeva na Finskem. Obe vladi sta trdno sklenili, da morajo biti stiki med obema deželama tudi v prihodnje prijateljski in da morajo sloneti na medsebojnem zaupanju.

Finska se bo kot nevtralna dežela tudi v prihodnje ogibala vsemu, kar veča nasprotja v mednarodnih odnosih, in si prizadevala, da bo prispevala k vsemu, kar lahko koristi sporazumevanju med narodi. Obe vladi se brezpogojno izrekata za prepoved uporabe atomskega in vodikovega orodja ter za trajno prepoved atomskih poskusov.

Na sestanku z novinarji je predsednik sovjetske vlade Bulganin tik pred odhodom iz Finske izjavil, da sta prišli vladni delegaciji obeh dežel do sklepa, da so odnosi med SZ in Finsko izredno prijateljski in da je dana možnost za njihovo nadaljnjo krepitev v korist obeh dežel. Izjavil je, da uveljavlja finska miroljubno zunanjo politiko. Z zadovoljstvom je pozdravil odločnost dežele, da se zavzema za sporazume med narodi. Prepričan ni, da je dejal, da bi bilo za krepitev miru v Evropi in sploh na svetu storjeno zelo mnogo, če bi tudi druge severne dežele uveljavljale takšno politiko. Bulganin je rekel, da je Sovjetska zveza pripravljena razviti s temi deželami praktično sodelovanje. Menil je, da bi krepitvi miru v Evropi ustrezal splošen evropski varnostni sistem, v katerem bi sodelovale vse evropske države ne glede na razlike v družbeni ureditvi. Takšen sistem bi zamenjal sedanjo razdelitev Evrope v dve nasprotujoči si skupini.

ugoden za Zahodno Nemčijo.

Ublažitev napetosti na svetu, je dejal Adenauer danes na sestanku z novinarji, je moč doseči samo s kontrolirano razorožitvijo, vstevši atomsko. Samo če bi povsem opustili atomsko orodje, bi bilo moč dokončno odvrti sleherni nevarnosti. "Glavna naloge, toda ne sovražnika" sta zdaj SZ in ZDA. Nevtralizacija Nemčije pa bi pomenila, da bi se "ravnotežje nagnilo v prid SZ". V tem primeru bi industrijska in ekonomska zmogljivost Zahodne Nemčije "koristila SZ za povečanje njene zmogljivosti glede na ZDA".

Kar se tiče združitve Nemčije, je treba Nemčiji v celoti vrniti suverenost, "kar je tudi SZ doslej večkrat izrecno priznala v mednarodnih listinah".

O odnosih s Poljsko je dejal, da zdaj "ni treba ukreniti ničesar, kar bi lahko pomenilo vmešavanje v poljske notranje zadeve ali v poljsko-sovjetske odnose".

Trgovinski sporazum z Marokom

Rabat, 14. jun. (AFP). Tu je bil sklenjen trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Marokom. Sporazum bo veljal leto dni ter določa, da bo Maroko dobavljal Jugoslaviji predvsem antracit, fosfate in obrtniške izdelke v zameno za les, kmetijske potrebščine in električne aparate.

Jugoslovanska trgovinska delegacija, ki jo vodi Marko Perović, je iz Maroka odpotovala v Tunizijo, kjer bo imela podobna pogajanja.

NIKITA HRUŠČEV O PERSPEKTIVAH RAZOROŽITVENIH PRIZADEVANJ

Zaupanje in koeksistenca namesto jalovala letalske kontrole oboroževanja

Helsinki, 14. jun. Nikita Hruščev je izjavil, da je moč doseči razorožitev samo v zaupanju med državami. To velja predvsem za velike države, ki imajo najmočnejše oborožene sile in atomsko orodje.

Hruščev je govoril o tem na sestanku z novinarji pred odhodom sovjetske delegacije, ki je bila tu tridni na obisku.

Ali je moč vprašanje razorožitve urediti, če gleda ena dežela na drugo kot na gangsterja, ki je po mojem mnenju pripravljen vso svojo vojaško moč uporabiti proti prvi? je vprašal Hruščev. Če se lotimo tega vprašanja treznosti, je pripomnil, bomo morali priznati, da takšno stališče vesele ene proti drugi ne more biti prikladno za obravnavanje razorožitve, zlasti pa ne odvrtitve atomске vojne nevarnosti.

Dostikrat pravijo, je nadaljeval, da bi lahko kontrola pripomogla k ureditvi teh vprašanj. Da pa ne bomo slepi sebe in

drugih, moramo priznati, da nobena kontrola ne more urediti vprašanja razorožitve, ker predvsem ne more preprečiti pripravljanja napada na drugi strani. Nobena kontrola ne more odkriti skritih zalog jedrskih bomb in raket, niti njene proizvodnje. Če hočemo govoriti odkrito, moramo priznati, da še tako vneti zagovorniki kontrole ne zanikajo, da je zavzemati se za kontrolo eno, drugo pa dovoliti tujim nadzornikom kontrolo v tovarnah, na letališčih in v arzenalih te ali one dežele.

V tej zvezi je zanimiva usoda Eisenhowerjevega predloga o "odprtem nebu". Z vsem našim dolžnim spoštovanjem do predsednika Eisenhowerja, je rekel Hruščev, smo takoj v začetku izjavili, da bo ta predlog samo povečal sumničenje ene dežele nasproti drugi.

Tudi ZDA to čedalje bolj razumejo. Američanom letalska kontrola ni povolji ne v Evropi ne na področju sovjetskega Daljnega vzhoda. Zdaj predlagajo, naj bi fotografiranje opravljali iz zraka nad arktičnimi področji, kar zveni res smešno. Razgovori

o kontroli kot predhodnem pogovoru za razorožitev so zgolj kamuflaža, za katero se skrivajo načrti, da bi tekmovali v oboroževanju nadaljevali.

Potem je Hruščev znova poudaril, da je zaupanje med državami nujno potrebno in da brez njega razorožitev ni moč doseči. Pogoji za takšno zaupanje so dani, treba jih je le pravilno izkoristiti. Vse države morajo spoznati, da je miroljubna koeksistenca ne glede na njihove socialne sisteme edini izhod iz sedanjega težavnega položaja. To pomeni, je rekel Hruščev, da moramo doseči sporazum o ohranitvi miru, da moramo likvidirati politiko hladne vojne po možnosti skupaj z njenimi najbolj vnetimi zagovorniki. Dane so tudi objektivne možnosti, da bi prav zdaj dosegli sporazum o opustitvi poskusnih jedrskih eksplozij.

Dr. Černe pri Merzagori

Rim, 14. jun. (Tanjug) Jugoslovanski veleposlanik v Rimu dr. Darko Černe je bil danes pri predsedniku italijanskega senata Merzagori. Govorila sta o povabilu Zvezne ljudske skupščine italijanski zbornici, naj pošlje svojo delegacijo v Jugoslavijo na obisk.

Provizorij

Sčni galski dovtipi so prislovični, vendar v Parizu že dolgo ne pomnijo tako jedkih šal, kakor jih je bilo slišati na račun nove Bourges-Mannouryjeve manjšinske vlade. Ceravno se ji je posrečilo doseči skromno investituro najmanj glasov izmed vseh vlad po letu 1947, vendar na hodnikih Bourbonske palače še ne pomnijo take hladnosti in utrjene resignacije, s katero so sprejeli poslanci novo vladno kombinacijo.

Sicer pa so ti občutki razumljivi, saj je nova vlada v malo bolj desno usmerjenem smislu posleket stare. Bivši vojni minister v Molletovi vladi, ki je bil tudi vnet zagovornik sveske avanture, v svojem redkobesednem, suhem programskem govoru ni povedal nič novega razen tega, da bo nadaljeval politiko ognja in meča v Alžiru, da bo še bolj privil davčni vijak.

Vlada je kompromis med socialisti, ki so obdržali dva osrednja resora: zunanje ministrstvo in rezidenta v Alžiru, ter strujami Radikalnosocialistične stranke. V parlamentu pa je odvisna od

desnice. Celo konservativni "Figaro" je ugotovil, da je nova vlada izraz notranjih protislovij, ne pa kakšne težnje po novi nacionalni politiki. Njen prvi ukrep — 150 milijard frankov novih davkov. Gre za preizkušnjo, ki je podla že Molletovo vlado. Zavaljo tega ji mnogi napovedujejo prav kratko življenje, saj jo bremeni dediščina, ki je pokopala že njeno predhodnico. Sicer pa tudi sedanji kompromis med socialisti in radikalnimi strujami zavoljo polarizacije in razčiščevanja v obeh strankah ni trden. Mendès-France svari svoje kolege v stranki pred nadaljevanjem pustolovske politike v Alžiru, češ da se bo ponovil indonezijski Dien Bien Fu. Toda teh pozivov k treznosti nihče ne posluša, slepo se nadaljuje politika, ki je zadnja leta doživljala poraz za porazom.

Tudi večini v Socialistični stranki je doslej uspelo dušiti proteste levega krila, ki ugotavlja, da brutalna Lacostova politika množičnih represalij in pogromov ne vodi k pomiritvi. Skratka, za sedaj se nadaljuje politika, ki jo je bivši član izvršnega odbora Socialistične stranke André Philippe kratko označil s izjavo "socializma".

Na gospodarskem področju Bourges-Mannoury ni odprl nikakršne nove perspektive. Vlada, kolikor se ji bo seveda posrežilo, da se bo obdržala nad vodo, bo morala slej ko prej potrkati na washingtonska vrata, saj je že zdaj jasno, da je 150 milijard frankov ne more rešiti iz finančnih škripev. To pa je obenem najbolj spolzko področje, na katerem se utegne nova vlada najhitreje ponesrečiti.

Bourges-Mannoury je predsednik 23. povojne vlade, kar nazorneje pomeni, da je imela Francija po letu 1945 vsakega pol leta novo vlado. Svojevrsen rekord sicer, razen tega pa dokaz jalovalosti, splošne degeneracije meščanskega parlamentarizma, ki je zadnja leta taval iz krize v krizo. To notranjo gnulobu obeležujejo porazi v Indokini, Alžiru, ekstremni notranjepolitični izbruhi (Poujadovo fašistično gibanje) itd. Te krize so izraz notranje nemoci, "potrditev dejstva", kakor je ondan ugotovil neki tuji opazovalec. »Da Francija je v povojnih letih klub vztrajnemu iskanju še nih kaj našla same sebes. j.

Tuji obiski

V nedeljo bo prispela na prijateljski obisk grška vojaška delegacija, ki jo bo vodil generalmajor Spanojakis Rodamontos. Grški gostje bodo ostali pri nas kakih 10 dni.

V Beogradu se mudi načelnik urada za planiranje in generalni sekretar Komisije za atomsko energijo Egipta dr. Rahman, ki bo ostal pri nas še nekaj dni. Rahman se razgovarja s predstavnikmi jugoslovanskih ustanov za planiranje in Komisije za jedrsko energijo.

POMOČ PUSČAVSKIM PODROČJEM

Pariz, 14. jun. (AFP). Izvršni odbor UNESCO je odobril pomoč, namenjeno za razvoj puščavskih področij v Severni Afriki, na Bliznjem vzhodu in v južnih delih Azije. Menijo, da bodo del pomoči dobili tudi Tunizija, Maroko in Sudan.

BONNSKI DRŽAVNIŠKI OBISK NA DUNAJU

Adenauerjevi pomisleki o posledicah eventualne nevtralizacije Nemčije

Dunaj, 14. jun. (Reuter). Zahodnonemški kancler Adenauer je prispel včeraj v Avstrijo na uradni obisk. Tu se bo mudil tri dni. Z njim sta prišla zunanji minister Brentano in direktor bonnskega informacijskega urada Eckhardt. Na sporedu ni bilo uradnih političnih razgovorov, vendar sta Adenauer in Raab neobvezno izmenjala misli o mednarodnem političnem položaju. Pri tem tu opozarjajo, da bi lahko nevtralna Avstrija posredovala med Vzhodom in Zahodom. Z Adenauerje-

vim obiskom je bilo, kakor kaže, likvidirano vprašanje nemškega premoženja v Avstriji, ki je doslej kalilo stike med obema deželama. Mešana komisija je o tem že sklenila poseben sporazum, po katerem bo Avstrija vrnila fizičnim, ne pa tudi pravnim nemškim osebam premoženje, katerega posamična vrednost ne presega 280.000 šilingov. Nemški državljani bodo dobili okrog tri milijarde šilingov, avstrijski pa 30 milijonov. Zato menijo, da je sporazum zelo

PRED OBNOVO

koalicije štirih strank v Italiji?

Rim, 14. jun. (Tanjug). Sekretar Demokrščanske stranke Fanfani in bivši predsednik vlade Segni sta zdaj najprimernejša kandidata za sestavo nove vlade. Predsednik republike Gronchi se je tri dni posvetoval o novem

mandatarju. Zdaj kaže, da je obnova sodelovanja štiristranske koalicije za demokristjane še najprimernejša rešitev. Ker se vse stranke pripravljajo na volitve, se bo zdaj stežka katerakoli stranka, zlasti pa Demokrščanska, odločila za lastno radikalno smer.

Stiri stranke bivše vladne koalicije pa se še niso povsem sporazumele o novi zvezi in njeni obliki. Zaradi tega Gronchi bržkone ne bo mogel takoj poveriti mandata za sestavo štiristranske vlade, marveč bo naročil enemu izmed politikov, naj naveže stike s strankami in prouči možnosti, da bi sestavili vlado centra.

Kakor sodijo, bi lahko takšen mandat verjetno dobil Fanfani. Če Fanfani ne bi hotel sprejeti mandata, bi ga dobil Segni, ki je vse do nedavne krize vodil koalicijo centra.

Stavka v Argentini

Buenos Aires, 14. jun. (Reuter) Okoli 500.000 industrijskih delavcev je danes stopilo v enodnevno stavko v znak protesta proti povečanju življenjskih stroškov.

Incident pri Gazi

Kairo, 14. jun. (Reuter) Stab sil OZN je sporočil, da je danska patrolja v bližini razmejnih črt v Gazi ustrelila nekega Arabca, ki je skušal priti iz Izraela v Egipt.

ZIVKO MILIČ

Piccadilly ne vprašuje kaj se dogaja v Veliki Britaniji

V Londonu je vse lepo, Trafalgar Square, Buckinghamka palača, izmena gardne straže, Britanski muzej in celo Brighton! Človeka zaboli srce, ko vidi kopalce, kako prihajajo vsi premraženi iz morja, se naglo oblačijo in hrepene po soncu. London pa ima še eno veliko privlačnost, namreč Piccadilly. Prej ali slej morajo vsi iti skozi Piccadilly. Tako je bilo tudi z menoj. Sedel sem v avtobus z načrtom Londona v roki ko raziskovalec pragozdov na slonovem hrbtu. Seznanil sem se s sprevednikom in ga prosil, naj me potrepja po rami, ko prispemo na cilj.

"Kar brez skrbi bodite," se je oglasila na sosednjem sedehu ženska z arhaičnim črnim klubokom Armade rešitve na glavi, "tudi jaz že deset let nisem bila na Piccadillyju, čeprav živim v Londonu." Avtobus je bil poln hrabrih vojakov Armade rešitve in govorili so tako, da sem prvi hip mislil, da so Španci ali Holandi.

"Kakšen jezik pa govorite?" sem jih vprašal. — "Angleški," so mi odgovorili. Govorili pa so v londonskem narečju, ki ga govori kakih 8 milijonov narečjanov, kadar si ne prizadevajo, da bi jih razumeli tudi tuji.

Naposled smo prispeli na Piccadilly. Pet velikih londonskih ulic se konča na tem žarišču angleške imperije. To je pravi Babilon. Kamor se ozreš, same sve-

tlobne reklame, morje avtomobilov in ljudje, mešana ras in jezikov. Cele potoke ljudi požira podzemeljska železnica ali to pa hodijo londonske ženske. Takoj opazim njih bruhaj iz svojih rogov. Tu ponujajo prodajalci obilo vsega, kar ti poželi srce. Sredi morja neonskih luči in ognjemotov stoji vodomet. Okrog njega se zbirajo ljubljenci. Nihče se ne zmeni za fanta in dekle, če se poljubljata. Mimo hite ljudi v srajcah s cilindri in trdimi klobuki na glavi, ko da so stopili iz anekdote. Dva moža se preričata skozi množico s transparentom, na katerem je napisano: "Pokesaj se in vrni se k bogu..." Nad vsem tem diradajem pa se razlegajo zvoki saksofona in harmonike. Valček na Piccadillyju igrajo slepi.

Reporterji, ki so jih vrgli iz hotela, čakajo pred vrati, da zaključijo "sprejemnekega znamenitega gosta. Japonci fotografirajo drug drugega. Iz gledališč in barov prihajajo ljudje nekam razčarani. Prodajalci pomaranč in južnega sadja molče. Mimo hodijo prostitutke in skupine turistov, restavracija s tremi palubami pa sprejemajo na prekomorska ladja, polna sendvi-

čev. V izložbah tekmujeja italijanska in domača moda. Nad vsem tem in skozi vse poštenih Angležev v smešnih livrehah pa bo streglo tem čudaškim, bogatim tujcem. Cel odred pirotehnikov bo skrbel za bengalični ogenj, vse v slavo premiere novega Tooodovega filma.

Kaj se dogaja v Veliki Britaniji? Na derbyju zmagaajo francoski konji. Ameriška vlada je prek svojih protokolnih organov uradno objavila, da med obiskom britanske kraljice v ZDA ameriškim damam ne bo treba delati obveznih poklonov. Američanke "baje niso vajene takšnih stvari. Kaj bo, če prodre po odpravi carin na britanski trg francosko in belgijsko blago, ko je vendar znano, da je v teh deželah delovna sila zelo poceni? se vprašuje Angleži. "Volkswagn" bodo preplačali Veliki Britanijo. Toda Piccadilly

Najeti namerava kar celo Temzo, vodo, ladje. Vabi na tisoče gostov iz vseh krajev sveta. Vozil jih bo po Temzi, na stotih poštenih Angležev v smešnih livrehah pa bo streglo tem čudaškim, bogatim tujcem. Cel odred pirotehnikov bo skrbel za bengalični ogenj, vse v slavo premiere novega Tooodovega filma.

Kaj se dogaja v Veliki Britaniji? Na derbyju zmagaajo francoski konji. Ameriška vlada je prek svojih protokolnih organov uradno objavila, da med obiskom britanske kraljice v ZDA ameriškim damam ne bo treba delati obveznih poklonov. Američanke "baje niso vajene takšnih stvari. Kaj bo, če prodre po odpravi carin na britanski trg francosko in belgijsko blago, ko je vendar znano, da je v teh deželah delovna sila zelo poceni? se vprašuje Angleži. "Volkswagn" bodo preplačali Veliki Britanijo. Toda Piccadilly

Kaj vam pravijo Angleži? jo vprašam. — "Mislim takrat, ko hočejo napraviti kompliment."

Judy ima odgovor takoj pripravljen.

Običajno ne govore nič lepega — pred svatbo še nekoliko gre. Pri vas se zavoljo tega ne razburja. Človek bi delomislil. In vendar je na celini prijetno.

Judy bo nocoj opravila še kakih deset aktivistik Armade rešitve. Vstopile so v vsakem od napisala za avtobus in nistem jih utegnili vprašati svojo rubriko nekaj vrst. Sele ob petih kakšen je bil Piccadilly pred desetimi leti.

»Čudežev ni moč pričakovati«

Nekaj odkritih besed o naših menzah — Kako preprečiti zvišanje cen — Šišenski zgled je vreden posnemanja

Ljudje, ki se hranijo v menzah, navadno o le-teh ne vedo nič dobrega povedati. Semin tja se sicer raznese glas, da je v tej ali oni menzi hrana boljša in tedaj druge menze obiščejo močno »fluktuacijsko«. Toda spet ni dolgo potem, ko se »ubežniki« vrnejo v staro menzo, češ, »kaj boš, menza je menza«.

Zakaj tako?

V Ljubljani je petnajst menz. Od teh jih je pet (Osrednja študentska menza, Ljudska kuhinja, Delavska kuhinja, Sindikalna kuhinja in restavracija pri »Levu«) splošnega tipa, kjer se lahko vsak abonira. Razen teh skuša v zadnjem času nuditi svojim gostom poceni in dobre obroke nova restavracija »Ilirija«, ki je uvedla tudi dostavo kosila na dom. Ostale menze so zaprtega tipa, kjer se lahko abonirajo le člani kolektivov.

Cene v menzah splošnega tipa se v glavnem ne razlikujejo. Za kosilo se gibljejo med 65 in 70 dinarji, večerje pa so po okrog 50 dinarjev. Kalorične vrednosti hrane ne merijo več v nobeni menzi, ker »za malo denarja ne

more nihče pričakovati čudežev«. V menzah trdijo, da se kalorična vrednost njihove hrane giblje med 2900 do 3200 kalorij dnevno. Menze raznih podjetij pa imajo zaradi manjših stroškov in dotacij sindikatov nižje cene ali pa bolj kakovostno hrano.

Kljub izenačenosti v cenah in kvaliteti skušajo splošne menze na različne načine pridobiti čim več abonentov. Delavska in sindikalna kuhinja dajeta abonentom 10 % popusta, Osrednja študentska menza nudi izbiro treh kosil za isto ceno (v ceno je vračunan kruh), Ljudska kuhinja pa nudi več cenovnih enolončnic. Toda vzlic temu, da imajo vse precej abonentov (povprečno 800), so menze v precejšnjih škripcih.

KROMPIR LUPJO Z NOŽI

Na Okrajni gostinski zbornici so nam povedali: »Menze so v takih težavah, da pričakujemo lahko ali zvišanje cen ali pa znižanje kakovosti in količine obrokov. Do tega bo prišlo zaradi zvišanja cen živilom (mese je velikega pomena v menzi hrani). Veliko breme namreč pomenijo skoraj popolnoma nemehanizirane kuhinje, 70 % plač gre namreč osebjem za pripravo hrane v kuhinji. Naše tovarne še ne izdelujejo primernih strojev. Razen tega so letos s povišanjem plač narasli režijski stroški.

Na Zavodu za napredek gospodinjstva so bili kratki: »Pri

današnjem stanju v menzah je predvsem zasluga velike iznajdljivosti in požrtvovalnosti osebja in upravnih menz, da je hrana v njih še kar dobra in da so cene tako nizke.«

KAKO ZNIZATI CENE?

Predvsem bi morali najti investitorja, ki bi menzne kuhinje moderniziral, kar bi lahko vplivalo na znižanje cen obrokov za 5 do 8 %. Razen tega bi pri zaračunavanju kurjave in kanalske pristojbine morali menze obravnavati kot gospodinjstva in ne kot gostinske obrate.

Na občini Center so nam o tem povedali: »Investitorja za modernizacijo menznih kuhinj je težko najti. Stroji za predelavo hranil so izredno dragi, mi pa za sedaj nimamo toliko denarja. Menzam pa pomagamo, kjer le moremo. Dosegli smo, da jim plin zaračunajo kot gospodinjstvo, glede kanalske pristojbine pa bomo, kakor upamo, zadevo rešili v njihov prid. Glede cen elektrike pa ne moremo nič. To bi morala urediti Zveza.«

Vendar to niso edini možni koraki. Če lahko občina Šiška pripravi s pomočjo Litostroja in še nekaterih podjetij načrte za gradnjo nove moderne menze, zakaj ne bi druga podjetja podprla menz, ki so v občini Center?

Mnogo je Ljubljančanov, ki jih denarnica ali stanovanjske težave silijo, da se hranijo v menzah. Zato je prav nujno, da se tega problema čimprej in resneje lotimo!

Še enkrat v razpravo zborom volivcev

Ljubljana, 14. jun. Danes popoldne je bila v sejni dvorani na magistratu trinajsta seja Mestnega sveta. Člani Mestnega sveta so razpravljali najprej o predložitvi letošnje občinske doklade o kmetijstvu in od svobodnih politikov, ki v nasprotju z lanskimi predpisi že vsebuje elemente novega načina obdavčitve na dohodek vsakega posameznika. V nadaljevanju seje so člani Mestnega sveta analizirali razgovore na letošnjih zborih volivcev o bodočem samofinansiranju mestnih komunalnih služb. O principih in načinu plačevanja ekonomskih cen za komunalne usluge smo že pisali, kdo pa bo v prihodnje odšteval denar za te usluge, pa bodo zbori volivcev po občinah še posebej razpravljali.

VESELI DOGODEK V CIRKUSU »KONRAD«

Mariborski levji četvorčki

Maribor, 14. junija. — Minul ponedeljek se je levja družina malega dunajskega cirkusa »Konrad« povečala za štiri nove člane. Navkljub štiri do štiri in pol leta stari »Negus« in šest tednov mlajša »Taranda«. Mladice bodo krsili pred mariborsko publiko danes zvečer.

Ko smo vprašali, če so se kdaj v preteklosti v Mariboru zagledali luč sveta levji, nam je trinajstletni lastnik in direktor cirkusa Jozef Konrad odgovoril: »Dokaj dobro sem poučen o dogodkih takšne vrste, pa moram zato mirno reči, da je »Taranda« prva levjica, ki je skotila v našem lepem mestu.«

Tako ali drugače — levja družina malega dunajskega cirkusa je vsekakor po-

varno zavzete med svojimi izstegenjima prednjima šapama.

»Huda je še. Ne kaže se ji za zdaj približevati,« je dejal Rafael. »Boj kotke je njen ženin v sosednji pregraji, najbolj pa njeni prvi mladici v pregraji tu na drugi strani.«

In ko nam je pojasnil, da so »Negus« uvozili iz Indije, vsem ko je »Taranda« le »evropske« levjice etiopškega porekla, je predlagal: »Zelite posneti kakšen prizor z levom brez železne ograje vmes?«

Konrad smo mu pritrdili, če je odprl pot na prsto mladici »Sultana«, ki ima za seboj devet mesecev življenja in tehta blizu 50 kilogramov. Vzlic ostrim Rafaelovim poveljem pa se kaj igriv učinek ni in ni hotel poslušati. Več izumislil se mu je najprej pod voz in nato dalje skozi odprto in leseni cirkuski ograji na travnik. Tu je legel in se zagledal v belega konja, ki se je brezskrbno pasel v neposredni bližini. Rafael se mu je brez vsakršnih skrbi približal, ali »Sultana« si je zadrževal igrivo. Bliskovito se je dvignil in potem več minut tekal pred in za svojimi

Takole je krotilec Rafael zgrabil leva »Sultana« zunaj cirkuske ograje

skrbela za svojevrstno mariborsko redkost. Petindvajsetletni krotilec Rafael Koritnik, ki ob njej svedoča najbolj zadovoljno mane roke. Toda čeprav prebije po več ur dnevno pred stojno kletko, se mu do zdaj še ni posrečilo ugotoviti spola vseh štirih mladicev. Levjica »Taranda« jih namreč ljubosumno čuva celo pred njim. Ko je z grebeljico potegnil dva imena njim nekoliko bližje prednji železni ograji kletke, je »Taranda« nekoliko sovražno zarenčala ter mladici na sliki nemudoma sinesla zgraba z gobcem za glavo in ga prenesla v

V kletki cirkusa »Konrad« na travniku pred mariborsko kadetnico: eden izmed štirih mladicev že skuša posnemati svojo mater...

Najbrž so se dogovorili že pozimi. Prav gotovo. Nekega dne jih je učitelj vprašal: »Kam pa pojedemo letos na izlet?« Čeprav je vedel, kaj bodo odgovorili.

Oni pa v zboru: »V Ljubljano! V Ljubljano!«

»Tiše, tiše!« jih je miril učitelj. »Prav, pa v Ljubljano. Toda morali boste biti pridni in ubogati. Če boste nagajali — potem nikamor, kvečjemu na šolsko dvorišče!«

No, ubogati niso vstajali. Toda v aprilu so že vedeli za gotovo: »V Ljubljano pojedemo! V maju je potem vse pokvarilo slabo vreme.

»Saj bo prej šole konec!« so tožili šolarji.

Naposled...

Dolge procesije se vsak dan vijejo po Ljubljani. Na križiščih gubajo čela vzgojiteljem, pod nebotičnikom pobelijo nekaj las, ker nihče »ne more naprej, na terasi nebotičnika zastaja srce, ker neugnani Janezek ali Nacek poskuša plezati prek ograje, da bi »bolje videl, kaj je spodaj«. In po-

tem Grad, muzej NOB, grobnica narodnih herojev, etnografski muzej...

Vsaj trije, štirje v vsaki procesiji imajo nove čevlje. »V Ljubljano pojde,« so rekle matere očetom, »in v starih čevljih ga ne pustim. Kar doma naj ostane!«

Sveda niso ostali. Zdaž se-pajo ozuljeni med procesijo šolarjev, bleščočih obrazov, vsi potni in brezmejno zadovoljni.

Ko je program izčrpan, najdejo pot v Tivoli. Tam mnoge premaga spanec. Saj niso mo-

gli spati, da ne bi zamudili izleta. In potem: toliko novega, toliko vtisov in trolejbust in dvigalo v nedotičniku (samo po kovača za vsakega) in še to in še ono.

Pozno zvečer odhajajo. Po trdi temi. Tako so utrujeni, da jim ni niti žal, ker je izšla konec. Dva dni potem pa napišejo vsi brez razlike v svoji zvezki pod naslov »Letošnji majski izlet« — nekako takole:

»Naposled je napočil dolgo pričakovani dan. Ze zgodaj jutraj...«

»Beograjska komedija« v Ljubljani

Včeraj ob 15.20 je z modrim vlakom pripotovala v Ljubljano »Beograjska komedija«, ki bo v dneh od 14. do 17. junija gostovala pri nas s štirimi deli. S komedijo Branislava Nušića »Mister Dolars«, Dragutina Dobričanića »Skupno stanovanje«, Vladimira Majakovskega »Hladni tuš« in sodobno francosko komedijo »TTX«.

LETNI TELOVADNI NASTOP MEDVOŠKEGA »PARTIZANA« bo v nedeljo 16. t. m. popoldne v Medvodah na društvenem telovadišču, kjer bodo nastopili vsi oddelki. Po nastopu bo vrtna veselica s plesom.

MOTORIST V KOLEŠARKO. Včeraj zvečer je pripeljal s Petkovskega nabrežja na Vrazov trg J. V. z Vespo. Bil je brez izpita in je zaradi pomanjkanja znanja o prometnih znakih izsiljeval prednost in se tako zaletel v kolesarko F. S. ki si je pri padcu zlomila nogo v gležnju.

NEPREVIDEN KOLEŠAR POVRZEL. Včeraj popoldne se je v Prevojah pri Lukovici zaradi nepredvidnosti kolesarja pripetila huda prometna nesreča. V smeri proti Prevojam je vozil traktorist s prikolico. Med potjo je prehitel kolesarja S. P., ki se je vinjen peljal proti domu. Traktorist je vozil razmeroma počasi, tako da se je S. P. prijel za prikolico in se tako peljal z njim vzporedno. V Prevojah je privozil nospoti motorist J. L. s svojo sestro. Tik pred srečanjem je kolesar S. P. zapeljal v levo, hotel prečkati cesto in tako zapri pot motoristu. Le-ta se je hotel ogniti trenenju z zavijanjem v levo, vendar pa je bila razdalja prekratka. Motorist je zadel s prednjim kolesom v kolesarja, nakar so vsi trije padli po cestici.

Motorist je dobil hude poškodbe, njegova sestra in kolesar pa sta bila le lažje poškodovana.

NEZGODE: Delavec Anton Mihelič iz Kopa pri Ribnici je padel tri metre globoko in si zlomil desno petnico. Uporabnik Antonij Pivk iz Idrije je spodrsnil in si je pri padcu zlomila desno kolko. Na dvorišču je padla in si zlomila desno stegensico 67-letna Jožefa Strle iz Strleja pri Velikih Laščah. Gospodinja Frančiška Smerajec iz Tomacevega je podrl motorist, pri demer si je zlomila desno skočni sklep. Na dvorišču je padla in si zlomila desno roko v ramenskem in zapretnem sklepu kmetica Antonija Korosec z Brezovice. Z voza je padel in si poškodoval desno roko v komolcu kmet Anton Prusnik iz Podlipoglavja.

VLOM V TRGOVINO KZ SORA. Neznani vlomilci so zadnje dni v no-

nih urah vdrl v trgovinske prostore Kmetijske zadruge Sora. Odnegli so le nekaj drobnirov in sladkarij. Zato prebivalstvo in varnostni organi menijo, da so bili vlomilci mlajši.

Slovo od nepozabnega vzgojnika

Včeraj popoldne se je na tisoče Ljubljančanov poslovilo od nepozabnega tovarisa Janeza Drnovška, športnika, profesorja telesne vzgoje, alpinista in forskega reševalca, ki se je pred dnevi tragično ponesrečil z motorjem in predvčeršnjim podlegel težkim poškodbam.

V imenu profsorskega zbora viske gimnazije, na kateri je Janez učil, se je poslovil profesor Deržaj, nato pa imenu športnikov in profesorjev telesne vzgoje svetovozar Guček in profesor Drago. Člana Slovenski oktlet mu je ob odptem grobu zapel nekaj zalostnik, potem pa se je od pokojnika poslovil še njegov tovaris alpinist Janez Keršič.

Zopet smrt v jašku dviga'a

Maribor, 14. jun. — Zaradi pomanjkljive delovanja dvigala v novem bloku Zdravstvenih trgovskih investicij je v Koprničevih ulici ob Kidričevem trgu, se je sinoči pet minut pred 11 pripetila huda nezgoda, ki je zahtevala smrt 33-letnega računovodje mariborske tovarne »Zlatostrel« — Ivana Ferka. Pokojnik je v tej veliki stanovanjski hiši obiskal svaka, ki mu je ob slovesu izročil ključ dvigala, da mu ne bi bilo treba iz tretjega nadstropja na ulico po stopnicah. Ferka je z njim odprl vrata dvigala in stopil naprej. Ker pa je bilo tedaj dvigalo v četrtim nadstropju, je zgrmel na dno jaška. Ponesrečenca so po nezdolgi nemudoma odpeljali v mariborsko splošno bolnišnico, vendar je hudim poškodbam lobanje in možganov podlegel že ob 23.45.

Dvigalo je izdelalo in pred približno petimi meseci montiralo zagrebško podjetje »Radnik«. Praviloma je moč vrata odpreti le tedaj, če je dvigalo v ustreznem nadstropju. Zato se prebivalci sprašujejo, kako je to varna dovoljevala uporabo dvigal, ki niso dovolj varna. Ogorčenje ljudi je tembolj upravičeno zaradi tega, ker je bilo dvigalo v omenjeni stavbi še petkrat pokvarjeno.

Huda nesreča pri nedovoljenem ribolovu

Dne 13. t. m. okoli 20. ure so našli mrtva v Potrebujevem grabnu pri Polhovem Gradcu Venceslava P., starega 25 let in njegovega 17 let starega bratrance Antona. Kakor so ugotovili, sta postala žrta žrta nedovoljenega ribolova. Za lov sta uporabljala električni tok, ki sta ga z daljšo žico napeljala z bližnjega elektrovođa napetosti 220 voltov. Ko sta lovila ribe, je Venceslav imel žico pod napetostjo privezan na kol ter jo metel v potok, kjer je stal mlajši Anton. Venceslav je po vsej verjetnosti z žico oplazil Antona, ki ga je električni tok ubil, pri tem pa je prišel v stik z vodo še sam, ki je še mrtev tišal električno žico v roki.

Nesreča se je pripetila že dan prej ob 20.05. kar sklepajo po tem, ker se je Venceslav ustavila ura, ki je bila napoj navita. Bliznji prebivalci so opazili na elektrovođu neko iskrjenje, mežikale pa so tudi luči, vendar nihče ni na to obračal pozornosti niti ni prejel na morebitno nesrečo. Šele naslednjega dne, ko obeh fantov že 24 ur ni bilo domov, so ju šli iskati h kopam oglja, pozneje pa so ju našli mrtva v potoku.

NOVICE 14. JUNIJA IZ NAŠIH OBČIN

ŠIŠKA:

II. OBČINSKA KONFERENCA SZDL. Včeraj je bila v Domu Svobode v Zgornji Šiški II. občinska konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi za področje občine Šiška. Konferenci so prisostvovali tudi zvezni ljudski poslanec tega področja Vida Tomšičeva, predsednik občinskega ljudskega odbora Šiška Marjan Jenko, zastopnik okrajnega odbora SZDL in izvoljeni delegati.

Obširno poročilo je zajemalo vso dejavnost Socialistične zveze v preteklem letu, nakazalo pa je tudi smernice za bodoče delo novega odbora, ki je bil izvoljen na tej konferenci. Po glavnem poročilu in po poročilu blaginjskega se je nadaljevala razprava v dveh posebnih komisijah. V prvi komisiji so obravnavali politično organizacijska in vzgojna vprašanja, v drugi pa so vodili diskusijo o gospodarsko komunalnih vprašanjih in o družbenem upravljanju. Po živahnih razpravah v obeh komisijah so predsedniki komisij poročali o delu komisij, celovitemu predsedstvu konferencie, ki je po skupnem razpravljanju predlagala ustrezne sklepe.

KOŠARKA

Jugoslavija: Poljska 61:53 (31:28)

FILMSKE KOPRODUKCIJE — KOLIKO ČASA ŠE?

Pismo Fedorju Hanžekoviću

DRAGI FEDJA!

Ne pišem Ti pisma, ker je bojda zastarela literarna oblika, temveč iz čiste zadrge. Kaj naj pišem o filmu Kruh in sol — Mädchen und Männer, čigar premiero doživljamo v Ljubljani? Reportažo, recenzijo, kritiko, pamflet? In kako naj Ti drugače pišem v času, ko smo jugoslovanski filmski publicisti zašli v slepo ulico? Na široko aranžirani boj nekaterih naših filmskih delavcev zoper »neobjektivnost« naša kritike ima za posledico, da se poslej brez mere in meje uveljavlja misel o popolni relativnosti kriterijev. »Ni filma, ki bi bil tako slab, da bi ne bilo še slabšega« — je dandanašnji geslo prenekaterega filmskega recenzenta. Mučno prizadevanje po »statusu quo« v našem filmu, hotenje po premirju med našo filmsko resničnostjo in njeno kritiko — in zato hli pokopališki mir bi dosegli, brž ko bi se posrečilo kakorkoli utišati progresivni del naše filmske publicistike, ki se zgleduje ob najboljših domačih in tujih filmskih stvaritvah — ima za posledico, da bistvene probleme naše filmske ustvarjalnosti imenujemo malenkostne, epizodne uspehe in dosežke pa razglajamo za pomembne.

Dragi Fedja, imam občutek, da smo v tej mlčni atmosferi izgubili čelo smisel za najnižjo stopnjo še mogočega, še okusnega, še sprejemljivega in opravičljivega.

Pismo, neposredni pogovor z znancom in prijateljem mi utegne biti v pomoč, da bom ta hip bolj neposreden in namesto cinčen — vsaj še rahlo sentimental in ogorčen. Da, dragi Fedja, toži se mi po pošteni misli in po pristnem čustvu, ki se utaplja v reklamni humbug našega tiska in v še neraziskane globine tolmuna sebičnih koristi, ki segajo že zdavnaj čez meje naše dežele.

V Ljubljani doživljamo tedaj premiero Kruha in soli. Film predvajajo domala že štirinajst dni. Pred predstavami je živahno povpraševanje po »karti odveč«.

Za uvod v predstavo smo brali, da je Kruh in sol proizvod Bavaria Filmkunst A. G. in Zagreb filma, ki si Ti njegov direktor. Ko sem gledal Bakonja fra Brne, Tvoj prvi film, Te osebno nisem poznal. Po vnanji podobi Te se nisem poznal, ko sem videl Stojana Mutikaša. Prebrl sem Tvoje sestavke o filmu, in vedel sem, da potuješ po tujini, koder pomagaš utrpati pot naši misli o filmu — mogočnem sodobnem sredstvu za spoznavanje mednarodni, misli, ki daje tudi našemu filmu zadnji smisel in je njegov poslednji namen. Vedel sem tedaj, da si privilegirani: po svojem izobraženem talentu in po možnosti, svoj talent in svoje znanje uveljaviti, kar Ti je v bogati meri nudil naš čas, naša družba. Če ta hip premišljam o sedemdesetih letih jugoslovanskih filmih

iz poslednjih dvanajstih let, potlej sodim, da jih je bilo spočetih iz neponarejene misli in iz pristnega občutja bore malo. Toda ob Dekletu in hrastu, ob Jari gospodi, ob Nevitih, ob srednji Treh zgodbi, ob Zlem denarju, ob Ne obračaja se, sinkol... sta prav gotovo tudi obe Tvoji deli. Vsaj po inteligentnem in poštenem naporu, interpretirati naše pomembne vsebine v izvirni formi, na svetovni višini.

Osebo sem Te spoznal na drugem festivalu našega filma v Pulju. Poslej si ne morem zamisljati puljskega festivala brez Tebe. Z domiselimi in ostrimi dovpti si bil v središču diskusij o našem filmu. Kako neposredno in prav smo si vse povedali! Ti, Rudolf, Stevo iz Zagreba, Vicko in Dušan iz Beograda, Ina iz Sarajeva, midva z Muskom iz Ljubljane... Na stotine kilometrov živimo vsakebdi, toda ob prvem srečanju smo čutili in vedeli domala isto o bistvenih problemih naše filmske ustvarjalnosti. Poznali smo njihove vzroke in re-

šila, celotno svetovno interesantno tema in problem v podobi Kruha in soli. Gledamo film na Eastman barvni trak ujetih prelepih pejsažev Slovenskega Primorja — med katere pa je vkomponirana groba, neestetska, brutalno opolizka storija o »eruptivnih strasteh« nekakih balkanskih grenkih rižarjev, kakor si jih predstavljajo Nemci od Fantoma Durmitorja do Hiše na obali in Dalmatinske svatbe. Gledamo zgodbo udarcev s pestmi, pijanih moških in odvratnih žensk, storijo v nylonu razgaljenih »preprostih« ribiških deklet z vrhunsko atrakcijo — s prostakim nemškimi Schlammkampffom, s pretepom obeh lepotic v blatu — kar presega po prikazovanju človeka, poniznega pod stopnjo živali, domala vse, kar sem kdaj banalnega bral ali videl na filmskem platnu. Presega Greh in Hišo na obali in Gubliah, presega po svoji neinteligentni konstrukciji celo Dve jagodi grozja in najbrž tudi Pariske vrabčke — Kadar pride ljubezen, ki so hkrati z nekaterimi

len in Ti tožiti, kako me je bolelo srce, ko sem spet gledal, kako tuji nekulturno plenijo po nekaj borih kilometrih slovenskega morja! Kako sem se zdrznil, ko ob začetku filma pripeljejo po strmi piranski ulici sladoledar svoj voziček in kriči »Eis!« Kako mi je bilo, ko sem videl, da Stane Sever — ki mu je napisal S. Ostojčič v zagrebški Vjesnik: »Velikana jugoslovanske gledališke in filmske umetnosti predstavijo evropski publiki z epizodno vlogo pijanca, ki bi jo lahko odigral katerikoli bolj inteligentni človek s ceste« — ko sem videl tedaj najinega prijatelja Staneta hkrati z vrsto drugih naših nadarjenih ljudi — v nemški statirali Bavari Filmkunst A. G. ...

Zdaj gledajo milijoni pri nas in v tujini Kruh in sol — Mädchen und Männer. Po Ljubljani se vzpodbujajo ljudje k obisku: »Pojdi pogledat, boš videl, kaj je svinjarja!« Nekritični mladi gledalci — in pri nas jim nihče ne brani obiska — strme v brutalne prizore s široko razprtimi očmi. Fragarji so očarani nad dekletje Isabelle Corey. Studentke pišejo Stanetu protestna pisma. Tolerantni gledalci vneto diskutirajo, ali je slabši Gubliah ali Kruh in sol. Toda po mnenju prenekaterega našega gledalca je film Kruh in sol neizbrisen jugoslovanski, posebej slovenski kulturni škandal.

Zakaj, tovariš Fedja, si podpisal koproducijsko pogodbo? Pogodbo za menda štirinajsti jugoslovanski koproducijski film, izmed katerih je bila po našem skupnem pulskem mnenju do neke mere utemeljena le Krava pot?

Trdijo, da je Zagreb film zaslužil s Kruhom in soljo osemdeset milijonov dinarjev.

Toda koliko je z njim izgubil jugoslovanski film? Gmotno, in ne nazadnje — moralno politično? Kdo bo kdaj to izračunal?

Vsega tega Ti ne omenjam zato, ker bi domneval, da sam ne veš. Bil pa si direktor-umetnik, ne »direktor kot tak«. Nisi poznal samo »kupiče kot take«, temveč tudi njen predmet, njegovo kakovost, njegovo uporabnost in posledice. Nisi se lovil za gmotnimi dobički in nisi se pehal za dvomljivo slavo. Ko smo Te pred letom dni vprašali, si nam iskreno odgovoril, da je scenarij za Kruh in sol in celotni aranžma brezupno slab.

Zakaj si tedaj s svojo osebnostjo, s svojim imenom zaščitil tisto smer v našem filmu, ki je negacija prizadevanj po izvirnem filmu jugoslovanskih narodov in ki pomeni v svetovnem merilu — akulturno dejanje?

Zdaj je Ljubljanska premiera Kruha in soli pri kraju. Dohodkov je na milijone. In lih še bo. Pri nas in v tujini. Kako prezirno se lahko spet posmehujejo filmski kupci: »Kritiki lajajo, toda filma karavana se vozi dalje v limuzinah in si s honorarji gradi vile ob Adriatičnem Küstenland«.

Vem, da ta hip čutiš isto kot jaz. Zgodilo se mi je nekaj zelo nepopularnega: sem brez humorja. Prosim oprost, toda že v uvodu sem se odpovedal cinizmu, po premieri Kruha in soli pa bi bil lahko le še cinčni humorist.

Tovariš Fedja — morda na svidenje v Pulju! Na premieri Tvojega novega filma »Svojega telesa gospodar«, za katerega kljub vsemu spet verjamem, da bo pošten napor in izraz našega hotenja po pristnem in pomembnem našem filmu, na katerega čakamo že dvanajst let.

Prisrčno Te pozdravlja Tvoj

Francé Brenk

V Ljubljani, junija 1957.

IZ KINEMATOGRAFSKIH DVORAN

Triumf Japonske in Italije

Japonski barvni film »Vrata pekla« kod brez dvoma med vrhunski dosežke filmske umetnosti, vendar kljub temu ne bo ogrel gledalcev. Kako naj poljansito navidezno protislovje? Režiser Kinugasa je uporabil v tem filmu priljubljeno metodo razlagovanja dogodkov. To Evropejcem tujo dramaturško zgradbo japonskih filmov nam doma v vsaj njegovih delih, ki so nastala pod očitim vplivom starojaponske gledališke umetnosti. Počasen tempo filmskih slik je velikega pomena in krat, kadar je treba doseči v filmskem oblikovanju čimveč koncentracije pozornosti na osrednje dogajanje, kajti naglica gledalca zbega. Kinugasa je v filmu »Vrata pekla« znal uporabiti to tehniko pripovedovanja povsod tam, kjer se izkristalizira konflikt osnovnega trikotnika in zelo razvlečene dramske zasnove. Stopnjevanje vzdušja, ki ga je hotel s tem doseči, se mu je prav dobro posrečilo. Ta način pa je v popolnem nasprotju s klasično filmsko montažo, ki skuša priseniti gledalca s hitrim menjavanjem slik. Vendar ima japonska metoda počasnih predhodov tudi svoje slabo stran. Vsako anov namreč ni mogoče upodobiti na ta način. Tako so na primer uvodni prizori filma »Vrata pekla« dolgočasni in nedinamični, kar velja v manjši meri sploh za ves film.

Ce je torej zgodba filma »Vrata pekla« oziroma način pripovedovanja te zgodbe evropskim gledalcu odmaknjen in tui, potem to nikakor ne velja za fotografijo. Snemalac Sugiyama Kōhei je filmu nadaljeval s tradicijo stare japonske barvne teorije Kabuki gledališča. Osnovni barvi — modra in rdeča — sta simbolizirali, ki ponazarjata, določena čustva ter se kot izrazni sredstvi vključujejo v tako imenovano vertikalno montažo. Uporaba barvnih simbolov je tolikanj bolj učinkovita, ker jih gledalec ne spozna zavestno, marveč intuitivno.

Nčin igranja pa lahko označimo, če ga presojamo z našimi merili, kot nebrzdano nepoprednost v izražanju čustev. Evropejci smo navajeni na zelo ublažene izraze čustev, medtem ko v filmu »Vrata pekla« izražajo svoje razpoloženje z vresčecim smehom in divjim jokom. Naglasna brutalnost teh ljudi ne le, da se nam zdi tuja, temveč nam vsa njihova čustva celotno izražajo. Kinugasa je se tega brkoma zavedal, zato je ustvaril z mirno naravo žene in kostumirano pojavo moke pravo nasprotje brutalnosti, ki jo predstavlja tretji član v zakonskem trikotniku.

Ta nekoliko daljša razlaga se nam je zdelo potrebna kot opravičilo za tiste gledalce, ki jim film ne bo všeč.

Jubilej Jugoslovanskega dramskega gledališča

Beograjsko Jugoslovansko dramsko gledališče bo prihodnjo sezono proslavilo desetletnico svojega obstoja. Vsa dela, ki jih bodo ob tej priložnosti uprizorili, sicer še niso določena, saj bo proslava v aprilu 1958. V zvezi s svečano proslavo Oktobrske revolucije bo JDG dajalo »Oklopni vlak« Vsevoloda Ivanova.

SLOVENSKI MUZIKI

v deželi glasbe

Z velikim zanimanjem spremljamo sleherni našo gostovanje v tujini. Najbrž se zavedamo, da tujina ni tako radodarna s priznanji, kot smo radodarni mi za skoraj sleherni ansambel, ki gostuje pri nas. Včasih ta naša gostoljubnost pljusne celo preko meje dobre okusa. So pa gostovanja — taka ali taka — pomembna in koristna: lahko prinesejo sprejemljive spodbude, vedno pa so zanimivo sočudenje dveh kultur.

Marsikaj tega je pomenilo tudi pravkar zaključeno gostovanje Slovenske Filharmonije po Italiji: še enkrat je potrdilo sloves naše reproductivne glasbene umetnosti. V 13 dneh gostovanja so Ljubljanci dali 7 koncertov. Ustavili so se v Brescii, Ascoli Piceno, Aqulii, Palermo ter na povratku spet v Brescii in — z zadnjim koncertom — v Trstu. Gostovanje Slovenske Filharmonije je imelo vse značilnosti naših gostovanj: več poti kot počitka, z avtobusa največkrat skoraj naravnost na oder, nastopi pred publiko, ki so ji imena gostujoče ustanove, dirigentov, solistov, zborov, orkestra in celo ime naše slovenske prestolnice v glavnem popolnoma neznana, ali z drugimi besedami: Filharmonija si je mogla sama, s svojimi nastopi sproti ustvarjati reklamo, tako potrebno v zahodnem svetu.

Pa še nekaj je treba zabeležiti: gostovanje Filharmonije je bilo sklenjeno na trgovski bazi in, kar je bilo za to gostovanje skrajno neugodno, padlo je tako rekoč v mrtno sezono. Torej — summa summarum — nič kaj ugodne okolščine. In vendar!

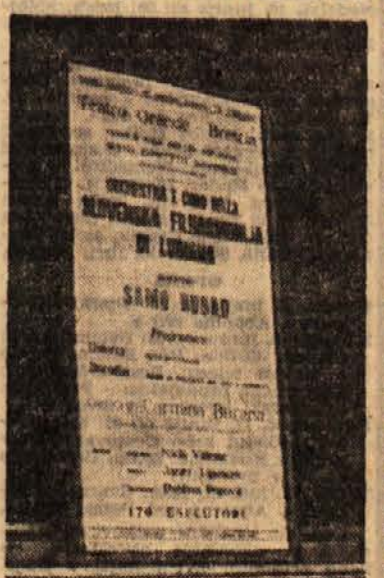
Večkrat je že padel občutek, da se naši ansambli po vrtnitvi v domovino vse preradi hvalijo z uspehi v tujini. Da bi se temu izognil, sem segel po italijanskem lokalnem časopisu, ki je o našem gostovanju poročalo. Nimam vsega pri roki, za bežno sliko bo pa dovolj tudi to, kar je prispelo v naše redakcije.

Brescia je Slovenski Filharmoniji izkazala veliko zaupanje: enega od dveh koncertov v tem mestu so prireditelji uvrstili v otvoritvene slavnosti ob nanovo restavriranem znamenitem starorimskem Capitoliumu, tu so sprejem Ljubljancem posneli tudi za italijanske televizije, dirigenta Sama Hubada pa so zaprosili, naj za njihove gledalce pove nekaj o umetniški poti in ciljih gostujoče ustanove. Pri prvem koncertu v Brescii je bila dvorana do dve tretjini zasedena, pri drugem — teden dni pozneje, ob povratku — pa je bila zasedena do kraja.

Preselimo se zdaj na skrajno južni del, v Sicilijo (o koncertu v Ascoli Piceno, kjer je bil uspeh, sodeč po sprejemu občinstva, največji, ter o koncertu v Aqulii še nimamo na razpolago poročil v domačem tisku).

Tu, v Palermu, sta bila dva koncerta. O prvem piše »Giornale di Sicilia«: Čudovit koncert, eden najlepših, najzanimivejših nastopov, bleščec v svoji čistoti, svetel in dovršenosti interpretacije... Orkester in zbor iz Ljubljane tvorita celoto, blok nadvse čistih glasovnih moči, pretkan s perfektnimi instrumentalisti, z odlič-

nimi in pogumnimi pevci, ki se v izvajanju zlijejo v eno samo celoto in dosežejo tisto stopnjo kulture, ki se boči od skrbne poglavitve v težko in novo glasbo do jasnega občutka za pravo modernost in krepko razlajavo se izvedbi sodobnih avtorjev, vokvirjenih v absolutno formalno popolnost, sad študija in discipline... Včeraj sta zbor in orkester pod vodstvom Sama Hubada dala na svojem prvem koncertu v Palermu »Carmina burana« Carla Orffa. Dvorano, nerazložljivo posejano z velikimi oazami praznine, je napolnilo nezadržno na-

Italijanski lepak za nastop zborov in orkestra Slovenske filharmonije

vdusenje maloštevilnega, a gorečega občinstva, ki ga je privabil glas dobre glasbe in živo zanimanje za umetnost, navdušenje, ki se je spremenilo v pravo ocvajico, ki jo je povzročila vzorna in neposredno živa izvedba... Samo Hubad nam je s sodelovanjem odličnih solistov dal nepozabno predstavo. V eno samo celoto je združil glasove in orkester in z ognjivito in živo senzibilnostjo oživel Orffov svet, petje in orkester, ritem in melodična jedra, z napetimi, trepetajočimi, odsekanimi in hkrati barvitimi enozvočjem navdihla in glasu...

Ni manj polna hvala ni bila ocena v istem časopisu naslednjim dan, ob Dvořakovi »Stabat Mater«. Samo odstavek od sorazmerno dolge ocene: Tista vna, ki je polno glasbeno življenje v Jugoslaviji in v mestu, kakršna je Ljubljana, natrpa z opernimi in koncertnimi prireditvami vso dolgo sezono, ki se vleče nepretrgoma od oktobra do junija, tista popolna predanost ritmu in petju, ki se zdi, da je utelešena v duši in osebnosti slovenskega človeka, ves ta svet strasti, prekipeva-

čega, prirojenega smisla za glasbo je večer, po prvem triumfalnem koncertu, prinesel v Palermo za nas novo predstavo, Dvořakovo »Stabat Mater«, ki jo je mojstrsko interpretiral Bogo Leskovic in si jainjo izvedla orkester in zbor, prav iz Ljubljane...

Z istim zanosom piše tudi časopis »L'ora«, z najbolj laskavimi superlativi se izraža o vseh treh dirigentih, Samu Hubadu, Bogu Leskovicu in Radu Senzibilnostjo, z nič manjšim navdušenjem ne govorijo o solistih, Nadi Vidmarjevi, Dušanu Popoviću in Janezu Lipušku.

Z istimi ali podobnimi besedami priznanja in navdušenja ocenjuje nastop Slovenske Filharmonije tudi Primorski dnevnik in »Il corriere di Trieste«. Tržaški Avditorij je bil poln, prišli so tudi Italijani; na tem koncertu v Trstu sta kot solista nastopila tudi pianistka Damijana Bratuževa in mladi violinist Dejan Bravničar. O obeh se je kritika zelo ugodno izrazila, posebno pozornost sta oba časopisa posvetila Pahorjevi »Istrianki«, ki je

bila na sporedu tržaškega koncerta.

K vsemu temu še to: ti izvlečki italijanske kritike koncertov Slovenske Filharmonije so veren izraz celotnih ocen, kajti vse so polne navdušenja, od prve do zadnje vrstice. Brez slehernega omejitve, brez slehernega pomisleka. Ze na začetku teh informativnih vrstic sem zapisal, da si je morala Filharmonija delati reklamo sproti, sama s svojimi nastopi. Reklama pravkar končanega gostovanja je bila nadvse uspešna: ljubljanski umetniki so italijanskemu občinstvu nudili veliko več kot je od njih pričakovalo. Značilno: povsod, kjer sta bila dva koncerta, je bil drugi mnogo bolj obiskan kot prvi, se pravi, dvorana je bila tako v Brescii kot v Palermu (in v Trstu) pri drugem koncertu polna. Na koncu slehernega nastopa so morali na zahtevo občinstva ponoviti ali dodati še nekaj točk.

Povsod, kjer so gostovali, so jih povabili za prihodnjo sezono, po možnosti za november, torej v času, ki je za gostovanja najbolj ugoden.

C. Zlobec

TELESNA KULTURA

DNEVNE NOVICE

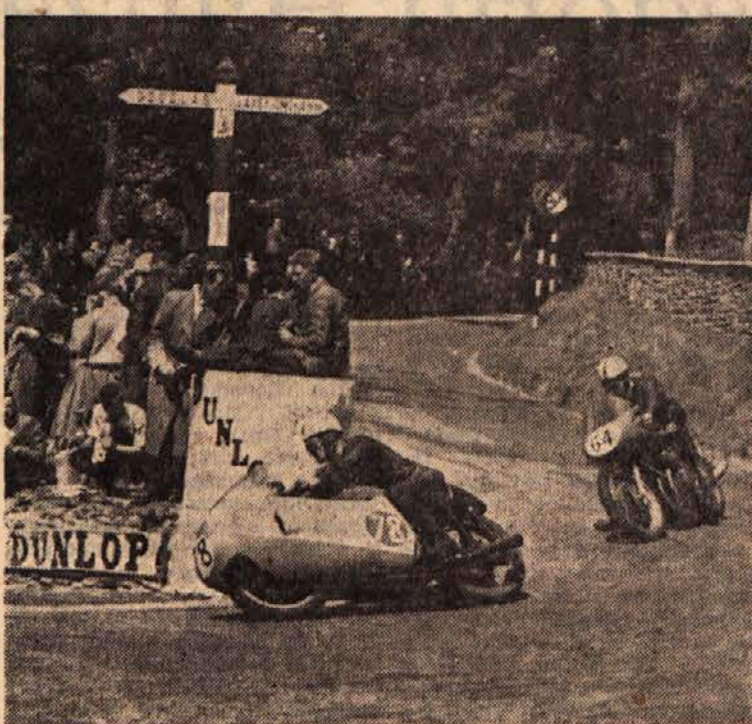
Danes stari
v Opatiji

Brzjavke

Beograd, 14. junija. — Sekretariat Boksarske zveze Jugoslavije je dodelio tekmovalce, ki bodo sodelovali na velikih športnih igrah v Moskvi. Ti tekmovalci so: Paljić (muha), Mitrović (bantam) in Jakovljević (srednja).

Split, 14. junija. — Od 23. junija do 16. julija bodo v Splitu skupne priprave kandidatov za sestavo državne igralne reprezentance, ki bo gostovala v Angliji. Na treningu, ki ga bo vodil zvezni trener Stenjanović, bodo sodelovali: plavalci — Njeguš, Pandur, Mikić, Milošević, Dorić, Djordjević, Škanata, Saboljić, Volčanski, Matulić, plavalke — Jeričević, Stapić, Varga, Benković, Mežnar, Matekalo, Kratmajer in Končić.

Beograd, 14. junija. — Češki šahovski mojster Pithart, ki je sodeloval na mednarodnem turnirju v Novem Sadu, je včeraj odigral v Beogradu simulirano na dvajsetih deskah. Igralci Slavije so proti pričakovanju premagali češkega mojstra s rezultatom 10,5:9,5.

Dirke v Opatiji? Ne, toda ovinek je prav takšen, pa tudi podobni stroji bodo tekmovali danes in jutri na mednarodnih avto-moto dirkah v Opatiji. Razen jugoslovanskih bodo v Opatiji nastopili tudi švicarski, nemški, avstrijski, madžarski, češkoslovaški in poljski motoekspedici. Dirke se bodo začele danes ob 16.30, jutri pa ob 15.30. Na sliki je Heinz Zimmer iz Vzhodne Nemčije na mednarodni dirki v Angliji

PISMO IZ BEOGRADA

Prava parada košarke

Za nepozabnimi srečanji najboljših košarkaric na Tašmajdanu še Poljaki

Medtem ko vlada v Sloveniji košarkarsko zatišje, pa je športni Beograd življenjsko v prvi polovici junija skoraj izključno v znamenju košarke. Lahko smo ljubosumni na košarkarsko parado prejšnjega tedna na stadionu Tašmajdan. Nič manj žal nam ne bo 14. t. m. zvečer, ko bodo spode najboljših igralcev zamenjali moški reprezentanci Poljske in Jugoslavije. Repriža tega srečanja bo v Zrenjaninu.

Prav čuditi se je, da v Ljubljani, vrhu letošnje kakovostne jugoslovanske košarke, ne moremo prisostvovati niti klubskim mednarodnim srečanjem. Škoda bi bilo, če bi se vnaprej ostali nepodjetni v »večju«, v kateri ne moremo priti do srečanja, ki jih najbolj zaslužio. Izgovorov je sicer vse polno, toda če se zanje mimogrede zanimamo, se prav lahko prepričamo, da niso utemeljeni. Obisk je le enkrat dosegel 6000 gledalcev. Z vstopnicami so pridobili pobrali okoli 2.000.000 din. Prav gotovo ni niti eno niti drugo nedoseglo za Ljubljano. Organizacija je bila dobra le za športnike. Z 1.300.000 din subvence, ki jo je dobila Košarkarska zveza Jugoslavije, bi z lahkoto prekoračili beograjski

turnir, ki je bil eden največjih športnih dogodkov v tem letu. V množici nepozabnih trenutkov, ko je sicer prepolni stadion »Luna park« pred Tašmajdanom izumrl, da bi dal prostor drugim dogodkom med koši, bi omenili le nekaj scen. Le-te zaslužio najbolj zvezne naslove. Najbolj je bil dvoboj med Čehinjami in Poljakinjami. Najbolj dramatičen je bil nastop Francozin in Madžark, najbolj odločen pa spopad Bolgarke s Poljakinjami. Prvo srečanje je bilo lepo predvsem zaradi tega, ker se je vsak napad enih in drugih končal s košem. Nič manj pa ni bilo privlačno presenečenje, ko so Poljakinje prvič v premernih medsebojnih dirkah premagale CSK.

V galeriji mojstrsko izdelanih košarkarskih likov se je tehnična komisija kaj težko odločila za najboljšo igralko. Pri izbiri med najboljšo strelico Hubalkovo (CSK), neizbrisljivo streleč osebni Gloveva, najbolj točno igralko pri metanju iz daljave Djanbazonovo in Poljakinjo Olsiewicz, so se odločili za zadnjo. Imeli so prav. Celo med moškimi ne srečamo pogosto igralca s takim repertoarjem. Olsiewicz je bila neutrudljiva v proti-

napadih, prodorih, metih in podajah, ki so prevladovala poljske vrste. Visoka je 166 cm. Najvišja je bila njena rojakinja Kladinska 188 cm.

Med sodniki so se najbolj odrezali Stefanović, Cifra in Fogliatti.

O naših lahko se enkrat zapisemo, da so bile nedorečene odličnim nasprotnikom. Ne bi mogli reči, da je naša reprezentanca vrsta — marioneta. Njen nastop je povsem realen odraz naše ženske košarke. Spominje na turnir prejšnjega tedna je najbolj označil R. Busnel, ki je na zaključnem defileju med drugim dejal: »Prvi pokal Jugoslavije je končani Živel drugi!«

BORIS KRISTANČIČ

Janez Drnovšek

Včeraj se je na Zalah in ob odprtem grobu poslovila od tragično preminulega profesorja telesne vzgoje Janeza Drnovškega razen svojcev tudi množica njegovih prijateljev, smučarjev, planincev, gorskih reševalcev in članov telesnovzgojnih organizacij. Člani Društva učiteljev in profesorjev telesne vzgoje LRS ter ves profesorjski zbor IX. gimnazije.

Ni več fanta, vedno vedrega in veselo obraza, ni več planinec in reševalec, ki se ni bal prevetnih sten in kamnin naših skalnih orjakov, ni več klenega mladega moža, ki so ga dobro poznali tudi švicarske in avstrijske Alpe. Kolikokrat je kot član Gorske reševalne službe v najtežjih okoliščinah, v mrazu in snegu, ponorci in v deževnih viharjih, reševal druge iz objema smrti in vendar ga je le ta ugrabila na ravni cesti. Odlični smučarski učitelj, zagorelega obraza in nasmejan, je vedno užival v beli odinosti, kjer je rad posređeval svoje znanje na tako pristni in domači način, kot zna to le pravi sin gorskih višin.

Nekam čudno zasanjan je bil poslednje dni. Večkrat se je brezrazno zadrževal v daljavo, kakor bi prisluhnul nimfom usodi, ki se je kradoma bližala mlademu možu. Bil je pred velikimi nadri, a kruta nada se za to ni zmenila. Luč na drugo ob cesti je ugasnila od silnega udara, ugasnila pa so tudi prijateljem in prirodi zveste Janezove oči in nekaj dni za tem je prestalo biti še njegovo srce.

Janez, mladina in stene Te bodo nenehno pogrešale. Prav tako pa tudi mi, tvoji kolegi. Naj Ti bo lahka zemlja, dragi naš Janez, in planinske sapice naj osvežujejo cvetica, ki so zasule tvoje grude na Tvojem grobu.

Danes in jutri v Ljubljani

NOGOMET
Odrad: Zenica, prijateljska nogometna tekma s moštvo tretje cone jutri na stadionu Odrada ob 19. uri predtekmo ob 15. uri.

Finalna tekma medkulturnega tekmovalca v nogometu med gradbeno in strojno fakulteto, danes ob 18.30 na stadionu Odrada.

Odrad: »Prvomajska« prijateljsko srečanje, danes ob 20. uri na kotlarski ulici v Čufarjevi ulici. Moštvo »Prvomajska« iz Zagreba je že dvakrat osvojilo naslov državnega prvaka. Predtekma ob 18. uri.

ATLETIKA
Finalno tekmovalje zvezne atletske lige za mlajše mladince. Jutri ob 9.30 na stadionu »Ljubljana« v Šiški. Nastopajo: Mladost (Zgb), »Senta«, »Kladivar« (Celje) ter ljubljanski klubi: Odrad, »Ljubljana« in Svoboda.

KEGLJANJE
Kegljarski klub Gradis bo priredil v nedeljo v okviru I. slovenskega festivala telesne kulture kegljarski turnir, ki se ga bod udeležile tele vrste: državni prvak Medvedek iz Zagreba, osmoletarska vrsta na državnem prvenstvu OTJ iz Zagreba, »Ljubljana« ter republiški prvak Gradik. Tekmovanje se bo začelo ob 18. uri dopoldne na kegljišču Gradisa v Bohoričevi ulici.

Končam je kongres FIS
Dubrovnik, 14. junija. Danes dopoldne je bil v Dubrovniku končan kongres Mednarodne smučarske federacije. Na kongresu so reševali predvsem tehnična vprašanja. Tako je bilo med ostalimi sklenjeno, da se število vrat v slalomu za moške poveča na 75, vključno s startom in ciljem, toda se to dopolniti, da bodo v prihodnje vrata široka namesto 3 m, 3,2 m. Za ženske bo v prihodnje na olimpijski 50 vrt, na ostalih mednarodnih tekmovalnih pa 45.

Rezervne oficirje terena »Tone Tomšič« v Ljubljani obveščamo, da prireja okrajni odbor ZROJ ogled najnovejših tehničnih sredstev enot JLA dne 16. junija 1957 v Ribnici. Odhod vlakom ob 4.40. Prevoz plača okrajni odbor. Pododbor poziva vse člane in nečlane — rezervne oficirje terena, da se čim številneje prijavijo za ta ogled v društveni pisarni, Gosposvetska 13 v petek, 14. junija ob 17. do 18. ure.

Letovanje na morju za 470 din, otroci 230 din — za julij—avgust. Sprejemamo rezervacije: Turistično letovišče kamp Omišalj, otok Krk.

Zabavišče Tivoli. Pričetek obratovanja danes, v soboto ob 18. dalje, jutri, v nedeljo ob 13. dalje.

Avtobusni promet — Celje obvešča potnike, da vozi sezonski avtobus na relaciji Celje—Logarska dolina po naslednjem vzajemnem redu: odhod 14.45 Celje, prihod 14.55 odhod 18.00 Ljubno, prihod 6.00, odhod 19.00 Logarska dolina, odhod 5.00. Vožnja iz Logarske doline ob 7.00 s prihodom v Celje ob 9.15, je ukinitvena. — Avtobus proge Redica ob Savinji—Celje odhaja iz Celja ob 16.00, ne pa ob 17.30, kot je bilo objavljeno v voznom redu. — Uprava.

Uprava cest OLO Ljubljana obvešča, da bo cesta Ob železnici od 14. t. m. do nadaljnjega zaradi rekonstrukcije del zaprta za ves vozni promet. Preusmeritev prometa bo po Tovarniški ulici.

Uprava Poliklinike v Ljubljani obvešča, da ob ponedeljka dalje, to je od 17. junija, poslujejo vsi specializirani oddelki Poliklinike v novi stavbi na Njegoševi cesti 4, razen kirurškega oddelka (s poškodbami) in diagnostične postaje, ki ostajeta začasno še v štajerskem domu, ter okulistične ordinacije na Celovski 4. — Uprava Poliklinike.

Obveščamo profesorje in študente ljubljanske univerze, ter dijake srednjih šol, da lahko počeni preživijo letošnje počitnice v študentskem taboru v Ankaranu pri Kopru. Prijave za taborjenje sprejema Univerzitetni odbor ZŠ vsak tork, četrtek in soboto od 12.30 do 14. na Miklošičevi 5a. Taborilo se bo v štirih skupinah po 15 dni, in sicer od 15. junija naprej. Dnevni pomeni stane samo 350 din. Izkoristite ugodno priliko.

UPRAVA VIŠJE SOLE ZA TELESNO VZGOJO V LJUBLJANI

sporoča vsem kandidatom, ki se nameravajo v študijskem letu 1956-57 vpisati v I. letnik, naslednje:

Dne 20. septembra ob 9 dopoldne morajo kandidati priti na zdravniški pregled v prostore sole na Taboru — Številka 13.

Dne 21. septembra ob 8 zjutraj se prično prav tako na Taboru šteje. 13 sprejemni izpiti, na katerih morajo kandidati dokazati osnovne psihofizične sposobnosti za ta študij. Izpiti obsegajo: tek na 100 m, tek na 1000 metrov (za ženske 800 m), skok v višino, suvanje krogle 7,25 kg (za ženske 3 kg), poljubno vajo na bradici (za ženske na dvorinskih bradici), preiskok čez konja oziroma kozo, plezanje po vrvi, spretnost v obvladanju koga in plavanje.

Komisija bo predlagala sprejem na šolo na podlagi splošne ocene kandidatove zmogljivosti.

Uprava Višje sole za telesno vzgojo prosijo vse kandidata in kandidatke, ki se nameravajo vpisati, da se takoj z dopisnico javijo na upravo sole — Ljubljana, Tabor 13.

Pege vam zagotovo odstrani Pegesan krema. Odlikanje v trgovinah nadomestila in zahtevajte originalni PEGESAN z rdečezlato etiketo.

Perkutol

Za nogo normalne ali malo mastne in občutljive kože polmastna hranilna PERKUTOL VELOUR krema. Se ne svetli, uporabna za dan in noč.

Original — ULTRAGIN — šport kremo dobili v vseh parfumerijah. Ta krema te ne bo razočarala.

Za diščenje mastnih madežev dobiš v vseh trgovinah, kjer kupuješ mleko, tudi preparat »FLEX«. Nobenemu gospodinjstvu ne sme manjkati »FLEX«.

Pege z obraza zagotovo odstraniš s kremo proti pegam »EVELINE«. Dobite jo v drogerijah v Ljubljani, Mariboru, Kranju, Celju in Novem mestu.

Zadnji krik francoske mode — tri svetle barve šminke so dobile drogerije v Ljubljani, Mariboru, Kranju, Celju in Novem mestu.

KONCERTI
V ponedeljek, 17. t. m. bo ob 20.15 koncert za rdeči abnoma. — Dirigent Bogo Leskovic, solist violinistka Pina Carnirelli. Na sporedu Bach, Haydn, Bonporti, Vivaldi in Gretry. Preostale vstopnice v prodaji pri blagajni SF.

GLEDALISKA
SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
DRAMA

Sobota, 15. junija ob 20. Naah: »Mojster za dež«. Premiera. Premierski abnoma in izven.

Nedelja, 16. junija ob 20. Naah: »Mojster za dež«. Izven in za podelžela. Ponedeljek, 17. junija: Zaprt.

Danes zvečer bo imela Drama enajsto in zadnje letošnje premiero. Upričorjena bo »romantična komedija« N. Naah: »Mojster za dež«. Režiser je ing. arch. Viktor Molka, scenograf ing. arch. Ernest Franz, kostumograf Alenka Barti-Serša. Komedijo je prevredel Janko Moder. Igrajo: H. C. Curryja Edvard Gregorin, Noha Anton Homar, Jima Drago Makuc, Lize Vika Grilova, Fila Stane Cesnik, Šerifa Aleksander Valló, Starucka Jurij Souček.

OPERA
Sobota, 15. junija ob 20. Svara: »Kleopatra«. Abnoma red E.

Nedelja, 16. junija ob 20. Baletni večer: Chopin: Silfide; Von Einem: Rondo o zlatem teletu; Rossini: Respighi: Fantastična prodajalica. — Premiera. Premierski abnoma in izven.

Ponedeljek, 17. junija ob 20. Majakovski: »Hladni tuš«. Gostovanje Beograjske Komedije. Izven. (Vstopnice so že v prodaji).

Torek, 18. jun. ob 18.30: Svara: »Kleopatra«. Abnoma red Petek popold.

Cenjene abonente petkovske popoldanskega abnomaja obveščamo, da bodo prihodnji teden imeli v Operi zadnje operno predstavo te sezone izjemoma v turek, 18. t. m. ob 18.30, in sicer zaradi omejenega števila petkov, ki ostanejo do konca sezone na razpolago za predstave, ki jih Drama še dolguje petkovim abonantom.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža

Sobota, 15. junija ob 18. Majakovski: »Hladni tuš«. Gostovanje Komedije iz Beograda. Izven. (Cene od 120 dinarjev).

Ob 20. Dobričanti: »Skupno stanovanje«. Gostovanje Komedije iz Beograda. Izven. (Cene od 150 din.)

Nedelja, 16. junija ob 18. Nusić: »Mister Dolan«. Gostovanje Komedije iz Beograda. Izven. (Cene od 120 din.)

Ob 20. S. Loran-P. Mez: »TTX«. Gostovanje Komedije iz Beograda. Izven. (Cene od 150 din.)

Cenjene obiskovalce opozarjamo na gostovanje Beograjske Komedije v soboto in nedeljo ob 18. in 20. uri.

SENTJAKOŠKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Mestni dom

Sobota, 15. junija ob 20. I. Cankar: »Za narodov blagor«. Red B. Vstopnice so tudi v prodaji.

Nedelja, 16. junija ob 20. I. Cankar: »Za narodov blagor«. komedija, — Izven.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje na telefon 32-800.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
MARIONETE

Levstikov (Sentjakovski) trg 2
Nedelja, 15. junija ob 9.30: Taufner: »Mojca in živali«. Zaključena predstava za nižjo gimnazijo iz Domžal.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Komenskega 18

Sobota, 15. junija ob 20. Stojan: »Bilo je — sedaj«. Prodaja vstopnic dve uri pred pričetkom predstave. S to predstavo Obrtniško gledališče zaključuje sezono.

Nedelja, 16. junija ob 18. gostovanje v Jevnici: »Res lušno je na deželi«.

DELAŠKI ODER V LJUBLJANI
(Dvorana Doma sindikatov)

Sobota, 15. junija ob 20. Jože Kranjc: »Direktor Campa«. Gostovanje DPD Svoboda iz Ptuja.

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna
Sobota, 15. junija 1957: lekarna »Studenti«, Gorkeska ul. 18.

Nedelja, 16. junija 1957: lekarna »Center«, Gosposka ul. 12.

KINO
»PARTIZAN«: amer. film »Abbott in Costello v tujski legiji«.

»UDARNIK«: ameriški film »Zon-gler«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Sobota, 15. junija ob 20. Puccini: »Tosca«. Premiera. Izven in za premierski abnoma. Gostuje Valerija Heybalova, prvakinja beograjske Opere.

Nedelja, 16. jun. ob 15 in 20. Goodrich-Hackett: »Dnevnik Ane Frank«. — Gostovanje v Ravnan na Koroskem.

Umetnostna galerija
Spomladanska likovna razstava DLSU podoba Maribor v vseh prostorih galerije. Razstavljajo 22 umetnikov 155 del v risbi, grafiki, akvarelu, gvašu, olju in plastiki. Razstava je odprta v času od 16. maja do 16. junija 1957 dnevno od 10. do 18. ure. Vabljeni.

IZ MURSKÉ SOBORE

»PARK«: amer. barvni film »Vojna svetov«. Predstava ob 20.

CELJSKE VESTI

»UNION«: amer. barvni film »Klič M za umor«. V gl. vlogi Grace Kelly, Ray Milland in Robert Cummings.

»METROPOL«: amer. film »Iznad tridesetega nadstropja«. V glavni vlogi William Holden, Friderik March in June Allyson.

»LENI KINO«: amer. film »Beg iz Guyanne«. V gl. vlogi Humphrey Bogart in Michele Morgan.

IZ ROČNE SIAFINE

Amer. barvni film »Fant iz Oklahome«. V glavni vlogi Will Rogers in Nancy Olson.

VESTI (7 TRBOVELJ)

»DELAŠKI DOM«: amer. barvni film »Poletno potepanje«. V gl. vlogi Katherine Hepburn in Rossano Brazzi.

»SVOBODA — TRBOVJE II«: ameriški film »Angel ali demon«. V glavni vlogi Jose Ferrer in June Allyson.

VESTI IZ KRANJA

»STORŽIČ«: amer. barvni vstavlvision film »Daljna obzorja«. Predstavi ob 17.30 in 20. — V glavni vlogi Charlton Heston in Jean Peters.

LETNI KINO »PARTIZAN«: premiera amer. filma »Da bi ne vstala zarja«. Predstava ob 20.30. V gl. vlogi Charles Boyer, Olivia de Havilland in Paulette Godard.

NAKLO: amer. barvni film »Gola ostroga«. V glavni vlogi Robert Ryan.

2. BIFIDA

Sovjetski barvni film »Vesele zgodbe vojaka Brovčina«. Predstavi ob 18 in 20.30. V glavni vlogi I. Gruhin in L. Haringonov.

Vesti z Jesenic in okolice

Zdravniško dežurno službo ima na Jesenicah dr. Mirko Višnar, Jesenice, Prešernova cesta.

Brivsko dežurno službo ima v nedeljo, 16. junija dopoldne, Debeljak Franc, brivski salon, Javornik, Kiričeva cesta.

KINO
»RADIO«: premiera amer. barvnega filma »Kleopatra«. Predstavi ob 18. in 20. uri.

»PLAY2«: ameriški barvni film »Broadwayska uspankava«. Predstava ob 18 in 20. V gl. vlogi Doris Day.

ZIROVNICA: amer. barvni film »Človek s puško«. Predstava ob 18.30. V glavni vlogi Randolph Scott.

DOVJE-MOJSTRANA: ital. barvni film »Teodora«. Predstava ob 20. V gl. vlogi Gianna Maria Canale.

KOROSKA BELA: ameriški barvni film »Kleopatra«. Predstava ob 19.

DROBNI OGLASI

UCENCE za trgovsko, elektroinstalacijsko, avtomehanično in mizarsko stroko sprejme finančno samostojni zavod »Ljubljanske mlekarne«.

Pogoj: dovršena nižja srednja gimnazija ali strokovna šola. Pisarna ponudbe pošljite tajništvo zavoda — Ljubljana, Vodovodna 94. — 1957

STANOVANJE, enosobno s kabineto ter vrtom v Ljubljani, primerno za družino z majhnimi otroki, in komfortno dvosobno stanovanje z dvema balkonom in vrtom v Ptuju zamenjam za triosobno ali večsobno stanovanje v Ljubljani. Interesenti naj sporoče svoj naslov na oglasni odd. Ljudske pravice pod »Ljubljanska dajanja«.

PRODAM DVOBRUŽINSKO HISO ali zamenjam za enodružinsko. Možnost nakupa stanovanja. Prodajni zastojališčni parceli v izmeri 1213 m² Okolica Celja. Naslov in podružnični LP v Celju.

MEDICINSKA SESTRA in učitelj, oba z večletno prakso, želita menjati kraj službovanja. Pisarne ponudbe na področju LP v Mariboru pod »Komfortno stanovanje«.

MARIBORU BO V KRAJEM ustanovljeno izvozno-vozno trgovsko podjetje za kovinsko stroko. Za uspešno delo tega podjetja bodo letno potrebni sposobni kadri, ki imajo predpisano kvalifikacijo za opravljanje izvozno-voznih poslov kovinske stroke. Ker Trgovinska zbornica za okraj Maribor, ki je zadolžena za organizacijo tega podjetja, še nima interesentov za to podjetje, vabimo vse tiste, ki imajo predpisano pokopje in ki bi želeli biti zaposleni v tem podjetju, na katerem koli položaju, da to pisмено sporoče Trgovinski zbornici za okraj Maribor, Jurčičeva ul. 8-1. Dopis naj vsebuje običajne generalne podatke dosežanih službovanj. — Trgovinska zbornica za okraj Maribor.

USLUŽBENCA-KO sprejme takoj v službo podružnica Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje na Vrhniki. Pogoj: popolna srednja šola ali nje enaka šola. Plača po uredbi in dopolnilna plača po pokazanem uspehu pri delu. Prednost imajo absolventi srednje ekonomske šole. Prošnje pošljite na gornji naslov do 25. t. m.

LJUBLJANSKI FESTIVAL potrebuje večje število moških in ženskih glasov za govorni zbor pri uprizoritvi opere »Hlapec Jernej«. Interesenti naj se zglasijo v soboto, 15. t. m. ob 18 v Viteški dvorani v Krizankah.

SLIKI ZA VSE LEGITIMACIJE vam v dveh urah lepo izdela Poto Pauli, Trubarjeva c. 28. Sprejemamo vsa ostala fotografska dela tudi izven ateljeja. Telefon 20-303.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najnovega zlatega sinčka

MARKCA

se zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Hicrat se zahvaljuje zdravniku dr. Kmetovi, medicinskim sestram in strežnemu osebju infektološke klinike v Ljubljani, ki so mu lajšali njegovo zadnje ure.

Ljubljana, 14. junija 1957.

Marko in Nada Koman

ZAHVALA

Ob tragični smrti naše ljubljene hčerke v prani mladosti

JOSIPINE MILAVEC

izrekamo javno zahvalo vsem, ki so sodelovali z nami.

Za občinski praznik občine Bovec — 15. junij
čestitajo vsem prebivalcem občine

BOVEC

Občinski ljudski odbor
Občinski komite ZKS
Občinski odbor SZDL
Občinski odbor ZB NOV
Občinski komite LMS

in ostale množične organizacije
ter kolektivni podjetji na območju
občine

Kolektivni organ za upravljanje finančno samostojnega zavoda
»LJUBLJANSKE MLEKARNE«

razpisuje delovno mesto za

šefa tehničnega sektorja

Pogoji: Inženir agronomije s prakso v mlekarstvu ali visokokvalificiran mlekar delavec z najmanj 15-letno prakso v mlekarstvu, od tega vsaj 5 let na vodilnem položaju. Pismene ponudbe je treba poslati v tajništvo zavoda v roku 10 dni po razpisu.

1980

RAZPIS

„RUNO“

lovarna usnja v Trzinu

razpisuje

dve štipendiji

za vpis v srednjo usnjarsko šolo v Domžalah

Začetek pouka v šolskem letu 1957. — Pogoji za sprejem: Dovoljene 4 gimnazije ali položeni končni izpit za vajenca usnjarske stroke. — Šola traja 4 leta. Prošnje sprejema podjetje do 1. julija 1957.

1973

SVET FILOZOFSE FAKULTETE V BEOGRADU

razpisuje natečaj za:

- predavatelja (docenta, izrednega ali rednega profesorja) za slovenščino
- izrednega profesorja za etnologijo
- docenta za zgodovinski materializem
- docenta za narodno zgodovino srednjega veka
- docenta za splošno zgodovino srednjega veka
- znanstvenega sodelavca za jugoslovansko književnost
- strokovnega sodelavca za osnove psihološke statistike
- strokovnega sodelavca za angleščino
- lektorja ali strokovnega sodelavca za arabščino
- asistenta za metodiko osnovnošolskega pouka
- asistenta za splošno zgodovino XIX. in XX. stoletja
- srednješolskega profesorja za delo za srednjeveško arheologijo
- dva srednješolskega profesorja za delo za francosščino
- srednješolskega profesorja za delo za slovenščino
- srednješolskega profesorja za delo za perzijski jezik

Prijave s prilogami (diploma, življenjepis, spisak del, zaposlitev in odobritev ustanove) predložite sekretariatu Filozofske fakultete v Beogradu v roku 30 dni od dneva objave tega natečaja. Prijave kolkujte s 30 dinarji, priloge pa s po 25 dinarji državniholkov. Iz sekretariata Filozofske fakultete 1958

TOVARNA ELEKTRIČNIH IN HLADILNIH STROJEV
TER GASILSKE OPREME

»MOTOR«, ŠKOFJA LOKA

razpisuje delovna mesta za:

tehničnega vodjo

v poštven pride strojni ali elektro inženir z daljšo prakso v kovinski stroki

več strojnih ali elektro tehnikov

za delo v konstrukciji, pripravi dela in v proizvodnji

več visokokvalificiranih in kvalificiranih
strugarjev, preciznih vrtalcev, rezkarjev,
ostrobrusilcev, orodjarjev in strojnih
ključavničarjev

finančnega knjigovodjo

več administrativnih uslužbencev

Za mesto finančnega knjigovodje je potrebna srednja strokovna izobrazba in praksa

Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe po dogovoru

PONUDBE POSLJITE NA UPRAVO PODJETJA
»MOTOR« — ŠKOFJA LOKA

»PLANICA-ŠPORT«

podjetje za proizvodnjo športnih predmetov

LJUBLJANA - Likoarjeva 7
telefon 32-396

razpisuje naslednja delovna mesta za:

šefa tehničnega oddelka referenta za konstrukcijo in tipizacijo izdelkov lesnega tehnika strojnika lesnega obrata ter več kvalificiranih mizarjev-kolarjev in več polkvalificiranih mizarjev-kolarjev

Plača po dogovoru. — Nastop služb takoj. Ostali pogoji so na razpolago v tajništvu podjetja.

1979

TRGOVSKO PODJETJE
GORICA AVTO
NOVA GORICA

ima na zalogi

zunanje avtoplašče »PIRELLI«

640 × 14 Fiat 1400 BJ
590 × 13 in 600 × 18

nadalje

garniture puše, bati s svorniki in obročki komplet za »OB TITANO«

kakor tudi

bogato izbiro vseh delov za avtomobile znamke Fiat 1100 vseh tipov, originalnega izvora

Sprejemamo naročila za vse druge tipe vozil italijanskega izvora s kratkoročnim dobavnim rokom. Za cenjena naročila se priporočamo.

1976

LETALSKA ZVEZA JUGOSLAVIJE

Beograd, Uzun Mirkova 4-I.

razpisuje natečaj za:

1. upravnika letalske delavnice v Vrhu
2. šefa obrata v letalski delavnici v Vrhu
3. tehničnega strokovnjaka za letala in motorje (za Beograd)
4. referenta za jadralna letala in opremo (za Beograd)
5. kontrolorja gradnje v delavnici Vrhu

Za delovna mesta pod 1. in 5. so pogoji: letalski ali strojni inženir ali letalski tehnik z 10-letno prakso.

Za delovna mesta pod 2. in 3. in 4. je pogoj: letalski tehnik s prakso.

Za vsa delovna mesta plača po sporazumu.

Za delovna mesta pod 1. in 2. in 5. so zagotovljena komfortna stanovanja v Vrhu.

Nastop službe takoj. Prošnje z natančnim opisom dosedanjega dela predložite Zveznemu odboru Letalske zveze Jugoslavije do 15. junija 1957.

1957

PODJETJE LESNE INDUSTRIJE

»GRMEČ« v Drvaru

RAZPISUJE NATEČAJ
za sprejem v službo, in sicer za

glavnega inženirja

Z 10-letno prakso v lesni industriji gozdarske stroke. Plača po sporazumu. — Stanovanje zagotovljeno. — Ponudbe z življenjepisom in podatki o dosedanjem službovanju pošljite podjetju na zgornji naslov najkasneje do 15. junija 1957. — Kdor je bil kaznovan zaradi gospodarskega kriminala, ne pride v poštev.

1958

UPRAVA

ZDRAVSTVENE POSTAJE
DOBRVO V BRDIH

razpisuje naslednja mesta za:

medicinske sestre

za patronažno službo v Goriških Brdih

zobne asistentke

za Zobno ambulanto Vipolže

Osnovna plača po uredbi, dopolnilna plača po dogovoru. Nastop službe čimprej. Samsko stanovanje predvideno. Vse ostale informacije dobite na upravi Zdravstvene postaje Dobrovo.

1972

Razpis štipendij

KOMISIJA SKLADA ZA ŠTIPENDIJE OLO GORICA

razpisuje za šol. leto 1957-58 naslednje štipendije:

1. Medicinska fakulteta 1
2. Medicinska fakulteta, stomatološki odd. 1
3. Pravna fakulteta 3
4. Veterinarska fakulteta 1
5. Agronomsko gozdarska fakulteta 2 (1 agronomija, 1 gozdarstvo)
6. Prirodopisno matematična in fil. fakulteta 6 (slavistika 3, pedagog. in psih. 2, mat-fil. 1)
7. Ekonomska fakulteta 3
8. Višja pedagoška šola 5 (sl.-sh. 1, angl.-sl. 1, zg.-zem. 1, ma.-fil. 1, ris.-roč. delo 1)
9. Akademija za igralsko umetnost 1
10. Akademija za upodabljačo umetnost 1
11. Institut za fizikulturo 2 (moški 1, ženska 1)
12. Višja šola za rentgensko pomočnike 2
13. Višja šola za medicinske sestre 3
14. Srednja vzgojiteljska šola 4
15. Šola za medicinske sestre 5
16. Šola za otroške negovalke 4
17. Glasbena srednja šola 1
18. Šola za sanitarne tehnike 1
19. Ekonomska srednja šola 5
20. Gozdarska srednja šola 1
21. Tehniška fakul. odd. za geodezijo 1
22. Tehniška fakulteta, gradbeni odd. 1
23. Šola za socialne delavce 3
24. Gradbena srednja šola 1
25. Administrativna šola 6 (2 z 8 razr. gimn., 4 z nižjo gimnazijo)
26. Višja šola za medicinske sestre-instrumentarke 3
27. Nižja gozdarska šola 4
28. Knjižničarska šola 1

Prednost pri dodeljevanju štipendij bodo imeli prosilci iz goriškega okraja.

Vsi prosilci naj vložijo pravilno kolkovano prošnjo in naslednje priloge:

1. prepis zadnjega šolskega spričevala; 2. potrdilo o vpisu v šolo (razen za visoke šole); 3. potrdilo o imovinskem stanju; 4. potrdilo o prejetem ali neprejetem otroškem dodatku; 5. potrdilo o družinski skupnosti; 6. mnenje mladinske organizacije o prosilcu.

Komisija ne bo upoštevala prošelj, ki ne bodo pravilno kolkovane, katerim ne bodo priložene zahtevane priloge in tistih, ki niso zajete v razpisu.

Rok za vlaganje prošelj je do 15. julija 1957.

Komisija ne bo upoštevala prošelj, ki bodo dospele po navedenem roku.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »KOMUNA«

Japonski barvni film

»Vrata pekla«

Tednik: Posebna vožnja. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Hasegawa Kazuo. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 14 dalje.

KINO »VIC«

Italijanski film

»STO LET LJUBEZNI«

Brez tednika. Predstave ob 16, 18.15 in 20.30. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 14 dalje.

KINO »UNION«: ital. film »La strada«

Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 18 je matineja istega filma. V gl. vlogi Anthony Quinn in Giusetta Masina. Danes zadnjič.

KINO »SLOGA«: premiera angl. barvnega filma »Zvezda Indije«. F. N. št. 24. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi Cornel Wilde in Herbert Lom.

Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30 do 11 in od 14 dalje.

KINO »SOCA«: ital. film: »Sto let ljubezni«. Predstave ob 17 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

LETNI KINO »BEZIGRAD«: ameriški film »Ne kot tujec«. V gl. vlogi: Robert Mitchum in Olivia de Havilland.

land. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

FILMSKO GLEDALIŠČE Ljudske univerze — Gospodarsko razstavništvo — predvaja franc. film »Prepovedane igre«. Predstava ob 20. — Prodaja vstopnic od 8-14 in uro pred predstavo v recepcijskem biroju GR.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 8, predvaja amer. barvni film »Bagdadski berač«. Predstavi vsak dan ob 18 in 15.

KINO LITOSTROJ amer. barvni film »Clovek iz Alama«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave. V gl. vlogi Glenn Ford in Julia Adams.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški barvni film

»Vojna svetov«

V gl. vlogi Gin Bery in En Robinson. Predstave ob 16, 18 in 20. — Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO »SISKA«

Ameriški barvni film

»Plutove in Pajine pustolovščine«

Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Na sporedu samo še danes in jutri.

Tiskamo

POZIV NA NAROČNINO

»Upravno pravo FLRJ«

II. knjiga — prof. dr. Ive Krbeča

Izdaja v latinici. — Naročninska cena za broširano izdajo 800 din, za izdajo v polplatnu 1000 din.

V tej številki je:

I. Organizacija državne uprave (splošna pravila o državnoupravnih organih, ljudskih odborih, centralna uprava, avtonomija, posebne službe, Ljudska armada); II. Ustanove; III. Družbene in gospodarske organizacije; IV. Upravni akti; V. Postopek po zakonu o splošnem upravnem postopku; VI. Prekrški.

Naročninska cena velja le v primeru, če je denar vnaprej vplačan na tekoči račun 1031-T-582.

Obveščamo vse zainteresirane, da je I. knjiga Upravno pravo FLRJ — prof. dr. Ive Krbeča popolnoma razprodana.

»SAVREMENA ADMINISTRACIJA«

ZALOŽNIŠKO-TISKARSKO PODJETJE — BEOGRAD
Poštni predal 479 — Tekoči račun 1031-T-582
1902

Na podlagi čl. 154 uredbe o izvrševanju proračuna državnih organov in ustanov (Ur. list FLRJ št. 35-35)

razpisuje

INSTITUT »JOŽEF STEFAN« — LJUBLJANA

javno licitacijo

za prodajo

osebnega avtomobila znamke TATRA

osebnega avtomobila znamke JEEP

Prednost pri nakupu imajo državne ustanove in podjetja.

Javna licitacija bo 15. julija 1957 ob 10. uri na Fizikalnem inštitutu »Jožef Stefan«, Ljubljana, Jamova 39, v sobi št. 102. Pismene ponudbe s potrebnimi pooblastili sprejemamo do začetka licitacije do 9. ure.

Ogled avtomobilov na mestu, Ljubljana, Jamova 39.

INSTITUT »JOŽEF STEFAN«
LJUBLJANA

1978

»SEN KRESNE NOČI«

Češki lutkovni film
po Shakespearovi komediji

V PRAŠKIH ATELJEJIH PRIPRAVLJA ZNANI ČESKOSLOVAŠKI USTVARJALEC LUTKOVNIH FILMOV JIRI TRNKA FILM PO ZNANI SHAKESPEAROVI KOMEDIJI »SEN KRESNE NOČI«. TO BO PRVI TRNKOV CINEMASLOVSKI FILM V BARVAH IN HKRATI PRVI ČESKOSLOVAŠKI LUTKOVNI FILM, POSNET ZA ŠIROKO PLATNO.

Filmski scenarij je pripravil režiser sam, med prve lutke, ki so jih izdelali po njegovih osnutkih, pa sodi Teseus iz posebne gumijaste snovi, ki pokriva sklepe in vzmeti ter lutki omogoča gibanje. Pri teh junakih Shakespearove komedije niso mogli skriti vzmeti in sklepov pod obleko, kot na primer pri Svejku ali pri princu Bajaji.

Za realizacijo filma pripravljajo po režiserjevi zamisli 40 različnih scen in dekoracij. Film bo v celoti dolg 2200 m, snemati so ga začeli letos februarja, izdelan pa bo nekako do sredine prihodnjega leta.

Trnkov »Sen kresne noči« bo v dramskem, likovnem, glasbenem in filmsko-tehničnem pogledu pionirsko delo. Režiser bo vpletel v dejanje, ki se bo razvijalo brez besed, posebej prilagojeno Trojanovo glasbo.

Na Čkoslovaškem in tudi po svetu velja Trnka za odličnega ustvarjalca lutkovnih filmov, ki so dosegli že vrsto uspehov in priznanj. Leta 1949 je Jiri Trnka pripravil po Andersenovi pravljici lutkovni film »Cesarjev slavec«, ki je dobil vrsto nagrad, leta 1950 je nastal film »Princ Bajaja« po istoimenski pravljici češke književnice in zbiralke ljudskih pravljic prejšnjega stoletja Božene Nemcove. Ta film je bil nagrajen v Karlovih Varih in kasneje v Locarnu.

Jiri Trnka s svojim junakom Teseusom iz lutkovnega filma »Sen kresne noči«

Potem je Trnka izdelal še »Cirkus« in »Staro češko izročilo«, leta 1954 pa je začel čarati na filmsko platno nekaj poglavič iz znanega romana Jaroslava Haška »Dobri vojak Švejk«. Doslej je izdelal tri kratke lutkovne filme o

Svejku, predlanskim pa je pripravil kratki film »Cirkus Hurvinek«. Ze lani se je ukvarjal z mislijo na lutkovni film »Sen kresne noči«, letos pa so začeli snemati prizore zanj in vse kaže, da bo to doslej najboljša Trnkova lutkovna stvaritev.

TEŽAVE Z GLASBENIMI FILMI

Ameriške filmske družbe ne presegajo isčeno nove načine, kako bi zagotovile glasbenim filmom večjo priljubljenost pri gledalcih drugih narodnosti. Ti filmi namreč doživljajo zlasti v Evropi čedalje slabši sprejem, celo tisti, ki v njih nastopajo najbolj znani pevci in drugi filmarji. Zato se je pred meseci odločilo podjetje FOX za nenavadno delo: sinhronizirati so film »Carousell« o nemškem jeziku, in sicer tudi pesmi, kar je najbolj nenavadno. Isto so storili tudi s filmom »Kralj in jaz«, pri katerem je bila sinhronizacija precej olajšana, ker so glasbeni trak že spočetka posneli v nemščini.

Burt Lancaster v vlogi Starbucka, ki zatrjuje, da bo napravil dež.

Katharine Hepburn kot Lizzie Curry v filmu »Umetni dež«

Filmski DROBIZ

Letošnji mednarodni filmski festival v Karlovih Varih je že deseti po vrsti, zato pričakujejo rekordno udeležbo. Doslej so prispele prijave tridesetih držav, med njimi Japonske, ki bo na festivalu prikazala lanski film režiserja Stojanovića »Slab denar«. Izbrani so ravno posrečeni.

Lanski nagradenec v Fulju za režijo Branko Bauer je pravkar zaključil snemanje svojega novega umetniškega filma »Sledovje«, ki ga bo podjetje Jadran film poslalo na letošnji filmski festival v Fulju.

»Nagi in mrtvice« je naslov novega ameriškega vojnega filma, ki ga je posnel znani režiser Fred Zinnemann. Scenarij so povzeli po istoimenskem romanu Normana Mailera.

Etchika Choureaux in Tab Hunter sta glavna igralka v ameriškem filmu »Eskadrila La Fayette«. To je prvi film, ki ga je mlada francoska umetnica posnela v Hollywoodu.

Švicarska igralka Elisabeth Mueller ni le dober glas igralka, kar je dokazala v filmu »Moč in nagrada«, marveč je tudi zelo podobna Grace Kelly. Zaradi tega ji napovedujejo uspešno bodočnost, ker v ameriški filmski ekipi še niso našli zamenjave za novopečeno vladarico Monaco.

Cornel Lukas je eden najboljših fotografov na svetu. Njemu se morajo številne filmske igralka zahvaliti, da so dobile prve vloge ali pa da so došle pri publiki uspešno, ko so ga vprašali, kakšna mora biti dobra fotografija. Je Cornel Lucas odgovoril: »Lepota je rezultat osvetlitve. Vsi fotografski efekti so posledica igre svetlobe in sence. Naloga fotografa je, da zadene pravilno razmerje.«

Znani pevec Mario Lanza je prispeval v film, kjer bo najprej sodeloval v filmu »Mesto na sedmih gričih«. Menda bo ostal v Italiji tri leta, nastopil pa bo v štirih filmih italijanske proizvodnje.

Revijo bodo tožili

Prejšnji teden se je v Hollywoodu vse vrtelo okoli procesa, ki ga namerava sprožiti skupina filmskih delavcev proti reviji »Confidential« (Zaupno). Zlasti filmskim igralkam ne da ta revija spati — kot same pravijo — že nekaj povojnih let. Izhaja v nakladi treh milijonov izvodov; specializirala se je na skandalčke in podobne reči, pri tem pa, kakor kaže, nima prav nobenega spoštovanja do zasebnega življenja filmskih delavcev, saj obesi na veliki zvon vse stránpoti lepotic, finančno stanje njihovih prijateljev ter različne moralne in fizične pomanjkljivosti tega ali onega mogotca s filmskega Parnasa. Njeni ljudje vse izvedo in novice seveda tudi primerno pobarvajo, tako da listu ne upade naklada.

Letos je postala ta revija še posebno osata, tako da zdaj ni varen pred njo prav nihče, kdor vsaj nekaj pomeni v filmskem svetu. Zato grozi s pravdo cela vrsta prizadetih filmskih igralcev in igralk. V imenu Roberta Mitchuma, Lisabeth Scott in Doris

Duke bo vložil pri sodišču v Los Angelesu tožbo advokatu Jerry Giesler, ki bo zahteval 11 milijonov dolarjev odškodnine, napovedujejo pa, da se bo tem prvim pridružila še vrsta drugih prizadetih filmarjev.

Silvana Mangano, ki nastopa pod vodstvom režiserja Renéja Clementa v filmu »Jez na Pacifiku«, se je prvič pokazala pred filmsko kamero s kratkimi lasmi. Zunanje prizore so posneli v Bangkoku, njeni soigralci pa so Alida Valli, Anthony Perkins, Jo Van Fleet in R. Conte.

Skupina hollywoodskih filmskih delavcev zahteva od časopisa »Confidential« enajst milijonov dolarjev odškodnine zaradi obrekovanja

nov dolarjev odškodnine, napovedujejo pa, da se bo tem prvim pridružila še vrsta drugih prizadetih filmarjev.

Kaj in kako piše revija »Confidential«, ki je dvignila toliko prahu in filmske zvezde zaradi njenih objav ne morejo spati? Nekaj primerov: Diana Barrymore se bo poročila z igralcem Octaviom Senortom in pravi, da bo to njena stalna ljubezen, poznata pa se že štirinajst dni. — Jack Webb je sam prišel na ločit-

Film o Dreyfusu

Britanska filmska ekipa, ki snema zgodbo o kapetanu Dreyfusu, se je morala preseliti iz Francije v Belgijo, ker francoske vojaške oblasti niso pristale na sodelovanje. José Ferrer, ki igra v tem filmu glavno vlogo in ga tudi režira, je prosil francosko armado, naj sodeluje pri degradaciji Dreyfusa, francoskega oficirja, ki je bil pred 63 leti po krivici obdolžen vohunstva.

Francoski vojaški poveljniki režiserju sicer niso dali takoj odkritega odgovora, vendar so se vedli tako, da je bilo jasno spoznati, da ne želijo imeti z obnavljanjem Dreyfusove zadeve prav nobenega opravka. Zato se je ekipa preselila v Belgijo, kjer so oblekli dve sto belgijskih vojakov v francoske uniforme. Nekaj notranjih prizorov bodo posneli na belgijski vojaški akademiji in v prostorih vojnega ministrstva v Bruxellesu.

Razen Joséja Ferrerja kot režiserja in glavnega igralca sodelujejo pri snemanju Anton Walbrook, Leo Genn in Viveca Lindfors kot Dreyfusova žena. Prizore s Hudičevih otokov, kjer je Dreyfus preživel pet let, in scene pred sodiščem so posneli v angleških stadih.

veno razpravo. Tožil je svojo ženo, češ da hoče kar naprej prirejati sprejeme in hoditi na potovanja, on pa bi rad preživel prosti čas v domačem krogu. Čeprav žene ni bilo na razpravi, je sodišče ugodilo moževi zahtevi in je razvezalo zakon. — Yma Sumac (slovita pevka, ki zmore pet oktav) in Moises Vivanco, ki sta se stela kot drvarja, se bosta ločila le na pol, ker Vivanco piše večinoma take skladbe, ki Yma v njih najlepše pokaže svoj talent. Zato bo ostal tudi po ločitvi njen tehnični svetovalec, impresario in skladatelj.

Ob takih in podobnih novicah, ki zadevajo večinoma čisto zasebno življenje, sta razumljiva jeza in preplah pri ljudeh od filma ter njihova grožnja, da bodo po posredovanju sodnje zahtevali odškodnino.

V Hollywoodu snemajo filmsko kriminalko »Jez nazaj«. Posnetek kaže Lito Milan, ki je napadla stražarja, ko je ta hotel aretirati moža, ki ga je ljubila.

V dneh canneškega festivala je Maria Schell začela snemati v Hollywoodu »Brate Karamazove«, v Parizu pa jo že pričakuje Alexandre Astruc kot glavno igralko v filmu »Življenje«.

Po Hemingwayevih romanih snemajo trenutno kar dva filma, in sicer »Zbogom orožje« v Italiji, v Mehiki pa »Sonce tudi vzhaja« z Errolom Flynnom in Tyronom Powerjem (na sliki) ter z Avo Gardner v glavnih vlogah.

